

DRUŽINSKI TEDNIK

Vse kar se je velikega zgodilo na svetu, se je zgodilo v znamenju dolžnosti. Vse kar se je slabega zgodilo, se je zgodilo v znamenju koristi.

J. B. LACORDAIRE,
francoski pridigar in publicist
(1802—1881)

Leto X.

V Ljubljani, 1. decembra 1938.

Štev. 48.

Danes:

„Poljubljam vam rokó, madame...“

(Gl. str. 4)

RAZGLED PO SVETU

Daladier na poti do diktature?

Odsev Monakovega v francoski notranji in finančni politiki. — Radikalso nihanje med levico in desnico. — Novi 6. februar 1934. na vidiku?

V Ljubljani, 30. novembra

»J'ai choisi mon chemin.« je vzkliknil g. Daladier pred kakšnim mesecem dni na radikalskem kongresu v Marseilleu: »Moja pot je zarisana.« Tako nekako je isti Daladier izjavil tudi tik pred usodnim 6. februarjem 1934, ko je zaradi Stavijskega afere razdražena desničarska ulica naskočila parlament. Padli so streli, pred parlamentom je tekla kri — in Daladier je odstopil. Tudi takrat si je bil izbral svojo pot, in njegova pot ni bila kriva; kljub temu je sredi poti obstal. Kot patriotu mu tega vsi Francozi niso šteli v slabo; kot človeku, ki bi bil rad z diktatorskimi — subjektivno nedvomno dobro mišljenimi — metodami rešil domovino iz zagate, so mu pa celo njegovi strankarski prijatelji zamerili, da na »A« ni znal ali mogel prav tako odločno reči tudi »B«. Februarja 1934. se je Daladier pokazal polovičarja. Polovičarska je bila tudi njegova pot v Monakovo. Zdaj, po pičlih dveh mesecih, ko doma spet nevarno vre — ne najmanj prav zaradi njegove polovičarske socialne in zunanje politike — bi se g. Daladier rad spet pokazal čelga človeka, po možnosti zraven še z gloriolo diktatorskega rešitelja domovine.

*

Neizpodbitno je: vrenje na Francoskem narašča v nevarno bližino kritične točke. Dober poldrug mesec po monakovskem »miru« se je Francija zibala v topli dremavici, vsa srečna, da lahko v njej prespi svojo sramoto in da ji ni treba videti nevarnosti, ki preže nanjo z vseh strani. Zdaj kaže, da je ta dremavica konec. Toda razdila je ni nevarnost od zunaj, temveč sunek od znotraj: tisti sunek, ki povprečnega Francoza najbolj v živo zadene: posežek v njegov žep.

Prijateljstvo med Daladierjem in socialisti — da o komunistih ne govorimo — ni bilo nikoli na posebno trdnih nogah. Te resnice tudi ne spremeni okoliščina, da je stal Daladier februarja 1934. na skrajni levici svojih radikalskih tovarišev in da se je prav on pozneje najbolj ogreval za ustanovitev ljudske fronte s strnitvijo vseh sil, organiziranih v meščanski radikal-ski stranki in v proletarski levici. Daladierju je bila ljudska fronta potrebna, da potisne desnico v stran; ko mu je pa začel lastni otrok rasti čez glavo, bi se bil najraje sporazumel z desnico, samo da užene nadležne socialiste in njihove večne zahteve po novih socialnih reformah. Takšno politiko mu je kajpak narekovala tudi njegova radikalska okolica; ne smemo pozabiti, da so radikali izrazita stranka malih in srednjih rentnikov (»buržujev«, bi rekli pri nas), ki jim glava sicer resda kdaj pa kdaj rada pokoketira na levo, a srce jim je (zaradi žepa!) zmerom na desni. Tako je torej Daladier že po okolju, v katerem se politično izživlja, obsojen na to, da plava med levico in desnico, a zmerom bliže desnici kakor levici.

*

K temu pride še osebni moment. Daladier je ambiciozen politik in bi pošteno rad izvozil voz svoje domovine iz močvirja, ki je vanj zabredel kmalu po rešitvi Poincaréjevi finančni operaciji. Vprašanje je le, kako. V zunanji politiki meni, da je bilo prav, da je poslušal svojega strankarskega tovariša Bonnetta; zato je še danes navdušen za monakovski »mir«. V notranji politiki bi bil morda še pred 1. oktobrom dostopen za zmerne levičarske teze; toda monakovski »uspeh« mu je stopil v glavo in nemara sta ga zraven tega Hitler in Mussolini še oslepila s svojim diktatorskim sijajem. Tako je francoska notranja politika začela dobivati odsev in Monakovega: Daladier bi hotel biti nekakšen francoski Hitler ali Mussolini. Zraven bi rad postal tudi Poincaré št. II.: rešitelj zavoženih francoskih financ. Tudi tu mu je Monakovo že ne kažejo, pa vsaj svarilo, ki ga ne sme prezreti: njegov zaveznik Bonnet je mož kapitalistične orientacije, zato tudi

Daladier ne sme bolj social-listično, kakor kapitalistično, spraviti francoske finan-ce v red.

In to je tisti sunek, ki je zdramil Francoze iz surogatne monakovske dremavice.

*

Finančni minister Paul Reynaud je morda eden izmed najspodobnejših in ne najmanj simpatičnih francoskih politikov. V zunanji politiki se ne strinja ne z Daladierjem ne z Bonnetom. V abesinski krizi je bil med tistimi, ki so najostreje obsodili Lavalovo politiko. Čeprav sedi malone na skrajni desnici, je v dobi anšlusa podpiral Blumovo tezo o združitvi vseh sil v vladi narodne koncentracije. Za češkoslovaške krize se je zavzemal za tradicionalno francosko politiko zavezniške zvestobe in je ostro napadal Flandina in idejo pakta med štirimi velisilami. Čeprav ni bil prijatelj gospodarskih reform prve Blumove vlade, je v aprilu t. l. ko je senat zavrgel Blumov načrt, izjavil, da je »vsaka reforma, naj bo takšna ali drugačna, boljša kakor status quo«.

In vendar so Reynaudovi načrti za odzdravitev francoskih financ takšni, da delavstvo in uradništvo ne more biti z njimi zadovoljno. Reynaud je pri vsaki priložnosti poudarjal, da se morajo finančne žrtve sorazmerno porazdeliti med vse sloje. O tem načelu v njegovem finančnem načrtu skorajda ni sledu. Kakor vsi francoski finančni ministri, se je tudi Reynaud naslonil na veleindustrijo in na velekapital, češ da drugače ni izhoda iz zagate. Z drugimi besedami: tradicionalno francosko načelo gospodarskega liberalizma mora ostati nedotaknjeno. Toda v dobi hudih kriz se državnik ne sme ustavljati ob načelih, zgolj zato, ker so takšna načela v drugi dobi in v drugačnih razmerah uspešno kljubovala viharjem. Na gornjem načelu so propadle tako rekoč vse koristi, ki naj bi jih imela francoski mali in srednji človek od gospodarskih reform zadnjih let. Nemara bi bilo torej le kazalo, da francoske vlade obračunajo s tem načelom, tem bolj, ker so imele pri tem ali onem sosedu priložnost videti, da takšna politika vendarle ne pelje nujno v katastrofo.

*

Reynaudov finančni načrt je torej le zasilen in njegov efekt bo spet le navidezen. Zraven tega drugi del njegovega načrta, tisti ki bi nižje in srednje sloje še najlaže spravil z vlado,

če bi bil količjak socialno zasnovan — načrt o pokojninah — še do danes ni zagledal belega dne. Tudi v tem pogledu je torej Reynaud polovičar kakor Daladier. Seveda ima za to tehten vzrok: reforma pokojnin bi državno blagajno zelo obremenila in zato bi kazalo to točko demagoško spraviti z dnevnega reda. Kako? Reynaud bi jo predložil kot poseben zakonski osnutek kratko in malo parlamentu, zanašaje se, da jo bo že senat odklonil — kakor že tolikokrat, kadar je šlo za »preveč« socialne reforme.

Spričo takšnih razmer se res ne moremo čuditi, da se francosko zasebno uradništvo in delavstvo ne ogrevata za Reynaudove (in Daladierjeve) »reform«. Drugo vprašanje je, kako naj proti njim protestira; veliko vprašanje je, ali bo orjaška stavka, ki jo je napovedala za danes CGT (Splošna delovna zveza) — baje zapusti delo 4 do 5 milijonov delavcev in uradnikov — prava pot do reforme Daladierjevih in Reynaudovih »reform«. Toda naša naloga ni, spuščati se v to vprašanje. Naša dolžnost je, nepristransko pokazati našim bralcem dejanski položaj, ki je nastal na Francoskem po razglasitvi nove finančne reforme. Blumov »Populaire« ugotavlja, da bi moral po zakonitvi Reynaudovih reform kmečki delavec, ki zasluži 750 frankov na mesec (t. j. okoli 1000 din), plačati 605% več dohodnine na mesec kakor doslej (t. j. ca. 60 din več na mesec), bančni ravnatelj s plačo 10.000 din na mesec pa samo 272% več (t. j. ca. 275 din več na mesec). Takšne številke kriče in obtožujejo — a ne delavca.

Daladier je zagrozil, da bo stavko z vojaštvom zatrl. 6. februarja 1934. je pri podobni grožnji proti desničarski množici sredi pta obstal. Danes bo stvar neskončno nevarnejša: nevarnejše bo, iti do konca po zarisani poti, nevarnejše se bo sredi pta ustaviti. Leta 1934. je bila Francija samo na znotraj raztrgana, na zunanjo pa še kolikor toliko na varnem; takrat se ni bilo anšlusa ne španske vojne ne češkoslovaške katastrofe.

*

Ni dvoma, da so dogodki na Francoskem voda na milin skrajnih levičarjev; izključeno tudi ni, da ima pri njih tudi kominterna svoje prste vmes. Toda s to ugotovitvijo in z obsodbo takšne politike ni še nihče rešil perečih socialnih problemov. Jedro zla je drugod. Kjer so socialne razmere kolikor toliko znosno urejene, ni tal

K stavkam na Francoskem: pariški demonstrant, ki ga je policija aretirala in odvedla na stražnico.

za ekstremne levičarske teorije, prav tako kakor se nacionalistična iredenta ne more razviti v deželah, kjer je narodnostni šovinizem neznan pojem. Za oboje imamo zgled v severnih evropskih deželah in v Združenih državah Severne Amerike. Problemom je treba iti do korena. Francoski finančni ministri bi bili mnogo bolj zaslužni za domovino, če bi tvegali revolucijo pri velekapitalu kakor pri ljudstvu. Takšna revolucija bi imela še to dobro stran, da bi bila nekrvava.

Toda vse kaže, da za takšno nekrvavo revolucijo danes na Francoskem ni pravih moči. Zato ni neupravičen strah mnogih francoskih patriotov, da se njihova domovina počasi a nevdružno bliža stanju, ko med krvavo in nekrvavo revolucijo ne bo več izbire.

XXX.

Angleške volitve

Simptomi se množe...

Pretekli četrtek so se v Lewishamu vršile nadomestne volitve v spodnjo zbornico, že šeste po Monakovem. Konservativci so sicer obdržali mandat, toda zmaga jim ne bo šla prida v slast. Kajti dobili so samo 22.578 glasov, t. j. za 4400 manj kakor leta 1935., medtem ko je število laburističnih glasov poskočilo s 14.000 l. 1935. na 16.939 glasov. Tako je konservativna večina v tem okraju skopnela s 13.000 glasov l. 1935. na pičlih 5650 glasov.

G. Chamberlain se pri vsaki priložnosti sklicuje na to, da narod odobrava njegovo »miroljubno« zunanjo politiko. Vse nadomestne volitve po Monakovem potekajo v znamenju zunanje politike, in še pri vseh je doslej stranka g. Chamberlaina izgubila glaso-ve, opozicija pa narasla. To najbrže

ne dokazuje, da bi narod odobral politiko svojega premierja...

Po Monakovem se je doslej vršilo že 6 nadomestnih volitev. Vsega skup je vlada v teh volitvah izgubila 24% glasov, opozicija je pa narasla za 204%. Koliko je vlada izgubila od leta 1935., ko so se vršile poslednje splošne volitve v britanski parlament, najbolje pokaže razmerje glasov, oddanih za vlado in za opozicijo l. 1935. in l. 1938.

	1935.	1938.
Oxford	63:37	56:44
Dartford	52:48	48:52
Doncaster	42:58	39:61
Walsall	58:42	57:43
Bridgewater	57:43	47:53
Lewisham	63:35	57:43

Danes se vrše nadomestne volitve v Fleetwoodu na severnozahodnem Angleškem. Leta 1935. so tam konservativci dobili 39.731 glasov, laburisti pa samo 16.379.

Vojvodinja Atholska je med najuglednejšimi članicami konservativne stranke in hkrati med najodločnejšimi nasprotnicami Chamberlainove zunanje politike. Ondan je v svojem volilnem okrožju Perthu na Skotskem ostro napadla Chamberlaina. Konservativni zaupniki so ji sicer kimali, toda pri glasovanju so izrekli zaupnico Chamberlainu. Po angleški ustavi poslanec ni dolžan odstopiti, če mu zaupniki izrečejo nezauipnico. Kljub temu je vojvodinja odstopila in tako bo morala tudi v tem volilnem okrožju priti do nadomestnih volitev. V svojem demisijskem pismu je vojvodinja napisala med drugim, da je »prišel čas, ko se mora pokazati, da je narod več kakor stranka«. Leta 1935. je vojvodinja Atholska dobila 15.238 glasov, njen liberalni nasprotnik pa 10.069.

Poljska in Rusija

Docela nepričakovano je v nedeljo prišla novica, da so se te dni vršili zaupni razgovori med sovjetskimi komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim in poljskim veleposlanikom v Moskvi, Zibovskim o ponovni potrditvi vseh dosedanjih poljsko-ruskih pogodb in dogovorov, zlasti pa nenapadljive pogodbe iz leta 1932. Dalje sta obe vladi tudi sklenili razširiti dosednji obseg medsebojne trgovine.

Poročilo o moskovskem sestanku je napravilo v vseh evropskih prestolnicah veliko senzacijo, ne najmanjše v Berlinu. Saj je znana reč, da je razmerje med Poljsko in Rusijo že vsa zadnja leta precej napeto. Očitno je Poljska razočarana zaradi nemške politike v Podkarpatski Rusiji — Poljaki bi radi mejili ob Madžarsko, da postavijo pot nemškemu prodiranju na vzhod. Nemci pa kajpak ne marajo o tem nič slišati — zraven se pa boji, da ne bi zdaj, po likvidaciji Češkoslovaške, prišla tudi ona na vrsto.

Dr. Hacha — novi prezident ČSR

Danes dopoldne je čsl. narodno predstavništvo (poslanska zbornica in senat) soglasno izvolilo za novega predsednika republike dr. Emila Hacha, dosedanjega predsednika vrhovnega upravnega sodišča v Pragi. Nemci in komunisti so se glasovanja vzdržali.

Boji za Kanton: japonski vojak na straži pred poslopji, ki so jih Kitajci pred umikom zažgali. Po najnovejših poročilih so se kitajske armade spet približale Kantonu in so njihove prednje čete že prodrele v neka predmestja.

Prvi december

Iš je dan, ko naša država, kraljevina Jugoslavija, slavi svoj praznik zedinjenja. Praznik, ki je simbol zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno, lastno in domačo hišo, kjer smo vsi doma, kjer vsi govorimo isti ali vsaj zelo soroden slovanski jezik.

Ta hiša, kraljevina Jugoslavija, pod žezlom dinastije Karadjordjevičev, proslavlja danes svojo 20letnico. Dvajset let v življenju države, ni veliko. V zvezi temu je to za nas velik praznik, ki ga bomo slovesno proslavili.

Slovesno in z veseljem ga bomo proslavili, ker živimo v lastni, domači hiši, kjer lahko govorimo svoj jezik; z veseljem ga bomo proslavili, ker se zavedamo, da se v tej državi razvija blagostanje in da je še veliko odprtih možnosti za razvoj države in posameznikov.

Ko gledamo na današnji narodni praznik v svojo preteklost in usmerjamo naše poglede v prihodnost, si vroče želimo, da bi postala ta naša država še bolj enotna na zunanji in notranji, da bi naš narod zmerom občutil za njo vročo ljubezen — ljubezen, ki jo sleherni človek mora čutiti do lastnega doma.

Politični teden

VELIKI SHODI PREDSEDNIKA VLADE DR. MILANA STOJADINOVIČA IN NOTRANJEGA MINISTRA DR. ANTONA KOROŠČA

Pretekla nedelja je bila spet v znamenju velikih političnih shodov. Predsednik kraljevske vlade dr. Milan Stojadinović je imel skupaj s prometnim ministrom g. dr. Mehmedom Spahom velik shod JRZ v Bjelini. Predsednik vlade dr. Stojadinović je ogromna množica burno pozdravila in mu viharno klicala: »Živel vodja! Živel dr. Stojadinović! Ti vzkliki in ovacije so se ponavljali tudi za časa govora predsednika vlade in za časa govora ministra dr. Spaha. Množica je vzklikala: »Živel dr. Stojadinović! Živel dr. Spaho! Živela JRZ! Živel naš voditelj! Živel srečni človek!«

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović se v začetku svojega govora bavi z zgodovino bratskega sožitja med Srbi in muslimani v Bosni in Hercegovini in z njihovo borbo za osvobodjenje in zedinjenje, nato pa pravi:

»Storili smo več ko vsi drugi skupaj pred nami. Pustimo ob strani vsa vprašanja, politična, gospodarska in socialna. Pogledimo samo na nekaj, pogledimo na to slovo pravoslavcev in muslimanov, pa bomo lahko uvideli, kolikoga narodnega pomena za vso Jugoslavijo je samo to edino dejstvo.«

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović kritizira dalje voditelje opozicije in pravi:

»Ne morem pa vam izraziti svojega začudenja, ko vidim, da je dr. Maček vzel na svojo listo Petra Živkovića, Bogoljuba Jevtića in Veljo Popovića! Dr. Spaho je pred nekaj dnevi zelo lepo postavil vprašanje dr. Mačku, mar hoče s temi ljudmi urediti hrvatsko vprašanje? Dr. Maček nato še ni ničesar odgovoril. Nas se to tudi nič ne tiče; dr. Maček naj kar odgovori in pojasni to svojim hrvatskim volilcem. Iz raznih hrvatskih krajev se tudi že sliši, da organizirajo to navdušenje za Mačka po vseh teroristične tolpe. Ali je to njihova svoboda?«

Predsednik vlade je dalje dejal:

»Zahvaljujem se vam, da ste v tako velikem številu prišli na to zborovanje. Ta kraj bojevnikov, prostovoljcev in junakov zasluži, da mu tr. vlada posveti posebno pozornost. Če ko sem danes prišel sem, sem v glavnem videl vse potrebe tega kraja. Imeti morate boljše ceste, normalno železnico in še nekaj mostov preko Drine in Save. To je že v našem programu in bo tudi izpeljano. To je že peti teden, odkar prirejamo naša zborovanja pod milim nebom, in vedno smo imeli lepo vreme in sončne dni. Kadar je naše zborovanje, vendar mora biti lepo vreme. To je najboljši dokaz, da je sreča na naši strani. Zato je tudi zmaga gotova. Živel!«

Prav tako je v nedeljo imel velike shode minister notranjih zadev dr. Anton Korošec. Minister dr. Korošec je imel velik shod v Medvodah, v Grosuplju in na Vrhniki. Povsod ga je ljudstvo prišerno pozdravilo in mu je klicalo: »Živel dr. Korošec! Živel

„Ime mi je Roza Sandersenova“

Tragičen samomor mladega dekleta zaradi razočaranja v prvi ljubezni

Beograd, novembra.

Te dni je stal pred beograjskim sodiščem mlad, gizdalinski, odisavljen pek — Tihomir Ristić. Zagovarjati se je moral, ker ga je sodišče obtožilo, da je skriv smrti mladega dekleta. Sokriv zaradi svoje lahkomišelnosti in zaradi lahkostnosti.

Visoko zdravnan, neskrben in ves cvetoč od zdravja je stal Tihomir pred zatočno klopjo. Njemu nasproti, ob klopi za priče, je stal starejši gospod, s sivo brado in otožnimi očmi. Mrko, sovražno je gledal zlikanega Ristića. Bil je oče, boljše krušni oče Marije Vukićeve; lani je popljal strup, ker je zvedela, da ima njen ljubimec Ristić že ženo in dva otoka.

Oče je pripovedoval žalostno zgodbo. Marija Vukićeva ni bila njegova prava hči. Pred 17 leti jo je našel na cesti, čisto majceno, zavito v borno odejo. Brezsrčna mati jo je najbrže odločila na pločniku. In za odejo je tičal listič z napisom: »Ime mi je Roza Sandersenova«. Drugače nič.

Vukić je črvička pobral in ga odnesel domov k svoji ženi. In odločila sta se, ker sama nista imela otroka, da bosta malo najdenko pohčerali. Nekaj dni nato sta malo odnesla v cerkev. Krstili so jo za Marijo Vukićevo. Nihče ni slutil, da mala Marija

ni njuna prava hči. Vukić in žena sta jo ljubila ko svoje rodno dete in tudi Mariji nikoli pozneje ni prišlo na misel, da ni prava hčerka. Živela in umrla je v veri, da je rodna hči Vukićevih.

Mala je rasla, postajala je vsak dan lepša. Stara sta jo imela rada. Ko ji je bilo 15 let, je dobila službo v neki delavnici britvic. V bližini je imel pekarijo Tihomir Ristić. Prišel ji je dvoriti. Mlada Marija je rada poslušala njegove laskave besede. Slepota mu je verjela in se poslušati ni marala svojih staršev, češ da pek ni zanjo, da ji bodo našli boljše ženina. Predala se je Ristiću z dušo in telesom.

Lepega dne lanske jeseni je Ristić dejal: »Pridi, draga, k meni, žena mi boš. Poroka bo okrog Božiča.«

Marija je šla. Pobrala je vse svoje stvari in jih zanesla v pekarijo k svoemu ljubemu. Bila je trdno prepričana, da bo res njegova žena, še mar ji ni bilo, da sta jo oče in mati svarila, naj ne verjame slepo obljubam lahkomišelnega mladeniča. Krušni oče je lepega dne stopil do pekarije pogledat, kaj se godi z njegovo hčerko. Tamkaj so se mu smejali in dejali: »Kaj boš hodil gledat stari, pek je dober človek, o Božiču se bosta vzela, on in tvoja hči.«

Pomirjen, a ne čisto miren, je stari odšel domov.

Nekaj dni nato je Marija zvečer v pekariji brala časopis. Tihomirjev brat je prišel z dela domov. Ni mu bilo po godu Tihomirjevo ljubikanje z lepo Marijo, dekletu se mu je smililo. Misli je pač, da stori najbolje, ako ji pove golo resnico. Stopil je k Mariji in ji dejal: »Povem ti pošteno, kar vem. Tihomir se ne more poročiti s teboj, ženo in dva otroka ima dol pri nas, na jugu.«

Marija je skočila, ko da bi jo pila kača. Nekaj trenutkov je stala ko vkopana, nato je rahlo kriknila in stekla na cesto. Ni se več vrnila, ne domov in ne v pekarijo. Drugo jutro so jo prepeljali s ceste v bolnišnico, spila je bila strup.

Ko so jo pripeljali, ni mogla več govoriti. Z zadnjimi močmi je napisala na listič:

»...umreti hočem, ker ima ženo in dvoje otrok...« Nato je umrla, kakor odragan cvet.

To je Marijina zgodba. Zgodba, kakršnih je dosti na svetu. Tihomir kajpak vse taji. A sodišče še ni reklo zadnje besede, upajmo, da bo zapečljiva mladega nedolžnega dekleta kaznovalo, kakor mu gre.

teden podpisali zastopniki obeh držav.

Ob tej priliki bo nemški zunanji minister von Ribbentrop odšel v Pariz.

Sporazum glede ureditve državljanstva v zvezi z novo mejo med CSR in Nemčijo so te dni podpisali zastopniki obeh držav. Češkoslovaška je dobila tudi mednarodno jamstvo za nedotakljivost svojih meja v smislu monakovskega sporazuma. S tem je onemogočena vsaka nadaljnja akcija Madžarov in Poljakov proti dunajski razsodbi. — Predsednik madžarske vlade Imre dy je odstopil. Pri glasovanju v parlamentu je ostala vlada v manjšini in tako je morala vlada odstopiti. — Ve-

obljubil, da bo Nemčija vselej podpirala Romunijo. — Palestinska razprava v spodnji angleški zbornici se je končala z izjavo, da je palestinsko vprašanje mogoče rešiti le na židovsko-arabski konferenci v Londonu, ki se bo kmalu sestala in se je bodo udeležili tudi zastopniki Židov in Arabcev. — Anglija in Francija bosta v primeru vojne sodelovali. Anglija bo dala Franciji pol milijona moderno opremljenih vojakov in vse letalstvo. — Madžari ne priznajo slovaške narodne manjšine. Slovaški poslanci iz zasedenega ozemlja so izgubili svoje mandate. Slovaki ne bodo imeli ni-

ZA MIKLA VŽA

zelo prikladna darila nudi trdka

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

like stavke so se začele v Franciji proti ukrepom Daladierjeve vlade. Stavke pa bolj in bolj dobivajo revolucionaren značaj. Francoska vlada hoče po vsaki ceni strelj razvijajoče se stavkovno gibanje. Pripravljeni so tudi že vojaštvo. — Angleški ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax sta pred nekaj dnevi prišla v Pariz. Sestala sta se s francoskimi diplomati, ki sta imela z njimi važne politične razgovore. Francija in Anglija sta v politiki popolnoma solidarni. Ob priliki svojega bivanja v Parizu, je min. predsednik Chamberlain obiskal tudi vojvodjo Windsorskega, ki živi v bližini Pariza. — Nemčija je odločno protestirala pri poljski in madžarski vladi zaradi njunih izgovorov na ozemlju Karpatske Rusije. Izjavila je, da ne bo dopustila napada na to ozemlje. — Rumunski kralj Karol je obiskal Hitlerja v Berchtesgaden. Razgovorjala sta se o položaju v srednji Evropi in o madžarskih revizionističnih stremeljenjih. Hitler je

kakršnih pravic; kdor pa ni zadovoljen, se lahko izseli.

Prijeli so sleparja Stanka Zupana iz Kranja, ki se je že nekaj let preživljal s samimi sleparijami. Hodil je po planinskih kočah, hotelih, pa tudi k podeželskim obrtnikom in trgovcem in jim izvajal denar za oglase. Po kočah se je tudi izdajal za zastopnika SPD in pripovedoval, da zbira pojavnila za nov vodič. Tako je znal od vsakogar spraviti nekaj kovačev. Doseglj so izračunali, da je razne ljudi ogoljufal za okrog 15.000 dinarjev.

Velike povodnji so nastale po zadnjem deževju. Sava je pri Litiji čez noč narasla za 3,5 m. Narasla je pa tudi Savinja in je odnesla ogromno lesa. Tudi gorenjski potoki so napravili veliko škodo.

Huda nesreča se je pretekli teden primerila na ljubljanskem kolodvoru. 26letni delovodja železniških delavnic Ladislav Ankon je bil zaposlen na strehi, a na lepem se je vdrl pod njim, da je padel s precejšnje višine na tla. Dobil je težke notranje poškodbe in rane na glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Meteor se je razpršil nad Dalmacijo v bližini Sibenika. Videli so ga ribiči okrog 4. zjutraj. Svetloba je bila baje tako močna, da so mislili, da je reflektor. Ko se je razpršil v drobce, so vedeli, da je bil meteor. 300.000 dinarjev odškodnine bodo dobili po nedolžnem obsojenju zaradi umora Ivan in Josip Markuči in Michael Zemljčič, ki so bili pred nekaj leti

po krivem obsojeni in pred tremi leti v obnovljenem procesu oproščeni.

S kolesom je povozil krošnjarja črkoslikar Josip Mele iz Maribora. Krošnjar Ivan Laže je padel po tleh, z njim vred pa tudi kolesar. Krošnjar si je ranil obe roki in poškodoval robo, ki jo je nosil v krošnji. Škoda znaša okrog 500 dinarjev.

Z drevesa je padel oskrbnik Nikolaj Švajgl iz Dobrne, ko je splezal na podžagano smreko. Drevo se je podrl. Švajgl je pa tako nesrečno padel, da se je hudo ranil po vratu. Zdravi se v celjski bolnišnici.

Najmodernejša cesta v dravski banovini bo nova banovinska cesta iz Podvina do Lesc, ki jo že grade. Cesta bo asfaltirana in bo imela v dolžini 6 km šest železobetonskih nadvozov. Cesto gradi noč in dan 200 delavcev, ki je zanje gradbeno podjetje zgradilo tabo-rišča, kjer dobivajo hrano. Tudi vse tehnične naprave so najmoderneje. Cesta bo zgrajena do poletja prihodnjega leta in bo stala 9.800.000 din.

Smrtna nesreča se je primerila na mariborskem kolodvoru pretekli teden

Dobro otus

je posebna prednost odvajalnega sredstva Darmol. Vrh tega deluje milo in brez bolečin. Zato uživajo odrasli in otroci radi Darmol.

Darmol dobite v vsaki lekarni

Pri premikanju koroškega vlaka je prišel pod vlak 36letni svetilničar Martin Kranjc, ki ga je vlak povozil do smrti. Priča nesreče ni bil nihče, domnevajo pa, da je pri polnjenju vagonov s svetilnim plinom padel pod vlak, ko so ga začeli premikati. Bil je na mestu mrtve.

Zrtev divjega lova je te dni postal 12letni posestnikov sin Franc Lišnjak iz Gomiljske pri Šmarju. Fant je hodil po gozdu pa ga je na lepem nekdo ustrelil v nogo. Bržkone je bil to kakšen divji lovec, ki je po izvršenem dejanju izginil in pustil uboega fanta ranjenega.

Za 6000 dinarjev je ogoljufal nekega moškega neki čistilec tramvajske proge. Obljubil mu je stalno službo pri tramvaju z dobrim zaslužkom. To pa ne gre tako lahko, kajti pri ravnanjih in nadzorih je treba najprej nalo »pomazati«. V ta namen mu je mož zdajal okrog 6000 dinarjev. Ko je povedel, kaj je z njegovo službo, je spoznal, da je čistilec tramvaja ves njegov denar spravil zase. Sleparskega čistilec so spravili na varno.

Prostovoljno je šla v smrt 18letna posestnikova hči Stefanija Kokolova iz Maribora. Na železniški progi od Rač proti pragerski postaji se je vrgla pod vlak, ki jo je prerezal na dvoje. Vzrok samomora ni znan.

Železnico St. Janž—Sevnica bodo otvorili 8. decembra in jo izročili prometu. Otvoritev se bosta baje udeležila tudi notranji minister dr. Korošec in minister dr. Krek.

Osebnosti

Poročili so se: V Ljubljani: g. Alojzij Ilija, urednik »Slovenec«, in gđ. Vida Logarjeva; g. Sifrer Andrej, zadružni revizor iz Ljubljane, in gđ. Malči Mlinarjeva, restavratorka. V Mariboru: g. Milorad Paramentić, letalski poročnik iz Bele Crkve, in gđ. Vlada Spindlerjeva iz Maribora. V Kozjem: dr. Gojmir Jelenc, odvetnik v Kozjem, in gđ. Julka Moserjeva, učiteljica v Kozjem.

Umrli so: V Ljubljani: Mihajl Vrbic, nadučitelj v pok.; Jože Zupančič, pisarniški ravnatelj. V Mariboru: Cedimir Pantelić, poročnik. V Guštanju: 76letni Ferdo Pečnik, učitelj v pok. V Gaberju pri Celju: 20letni ključavničarski pomočnik Ferdo Ločičnik. V Dolenji vasi pri Vidmu: Pavel Arnsč, posestnik. V St. Juriju ob juž. žel.: Anton Sivka, šolski upravitelj v pok. V Vitanju: 74letni Rudolf Starošnik, trgovec. V Gorici: Marija Komaceva. V Čretnu pri Celju: 49letni vrtnar in pos. Rudolf Vodopivec. V Litiji: 85letni Fran Lajovic. Na Strmcu pri Veliki Nedelji: 74letna Helena Moravčeva.

Lep plašč za Vas

ali obleka v moderni barvi po res nizki ceni, dalje: flanela, barbeni, odeje itd., vse to dobite pri

BRATA VLAJ
LJUBLJANA WOLFOVA 2

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

SPECIALNI ATELJE

za okvirenje slik in gobelinov

Poceni naprodaj!

36 prvovrstnih, skoraj popolnoma novih šivalnih strojev, več otroških vozičkov, koles, pletilnih strojev, tehnic, blagajn, smučk, sank, peči, štedilnikov, porcelanastih in nečisto drugih vsakovrstnih predmetov pri

„Promet“ Ljubljana

nasproti Krizanske cerkve

Drugi kraji, drugi ljudje

ŽRČALO »Poljubljam vam roko madame...«

naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Naši najmlajši — naš ponos!

Pred nekaj dnevi sem se pripeljal z večernim vlakom v Ljubljano. Šla sem proti domu, preden sem pa zavila v Kavskovo ulico, sem zagledala dečka, starega 7 do 8 let, ki je stal in se oziral. Mislila sem, da koga pričakuje. Bilo je že precej pozno, za menoj ni bilo nikogar. Sklepala sem, da očitno čaka, da bom šla naprej. Ko sem napravila nekaj korakov, se ozrem. Vidim, da si prižiga cigareto. Na vprašanje, če hodi že v šolo, mi ponosno odgovori, da hodi, in sicer v drugi razred. Da ga posvarim, mu rečem, da to ni za otroke in da je škodljivo, na kar mi smeje se odvrne:

»Več mojih prijateljev kadi, gospa, pa nobenemu ne škoduje!«

Mislil, da to tudi spada v žrčalo naših dni.

F. R.

»Lutke se prodajajo«

Na Starem trgu berem v neki izložbi, da se v trgovini prodajajo lutke.

Čudno, kako je že napredoval naš čas, da se že lutke znajo same prodajati. Doslej so lutke prodajali trgovci in takole pred sv. Miklavžem tudi revni otroci na Miklavževem semnju, zdaj so pa lutke že tako izpopolnili, da se znajo že same prodajati, čeprav se niso dobile patenta za to, kolikor vem.

S. M.

Iz majhnega industrijskega mesteca

Kakor vsak četrtek, sem tudi pretekli četrtek šla po Vaš cenjeni list, ki ga vsak teden težko pričakujem. Mirno sem šla po cesti, ko sem ne hote zagledala več oženjenih mož. Kar na lepem čujem nesramno besedo, ki me je tako presunila, da nisem vedela, kaj naj storim. Hitro sem šla mimo njih, vsi so se muzali, češ, saj rada sliši to besedo.

Namesto, da bi starejši možje dajali mlajšim zgled in se bolj brigali za svoje družine, se ponašajo s svojim prostostvom.

Prizadeta.

»Turisti«

Preteklo nedeljo sem se z manjšo družbo odpravila na izlet proti Grmadi.

Takoj ob vznožju hriba smo kar osupnili, takšno kričanje in »jodlanje« je odmevalo po skalovju nad nami. Ko pa smo prišli do dr. Pogačnikove poti, smo videli, da ne sede na vsaki skali najmanj po trije izletniki, kakor smo sodili po kričanju, temveč je ves hrup povzročalo pet mladih ljudi, dve dekleti in trije mladi gospodje. Pravkar so prišli z dr. Pogačnikove poti — zadnji član se je še trudil po klinih — in so se utaborili tik nad potjo. Mi smo reholiko počakali, potem smo se pa pričeli vzpenjati.

Ko stojim prav sredi poti na klinu, se mi vsuje na glavo prst in za njo prileti še nekaj manjših kamnov, ki pa na srečo niso nikogar zadeli, pač sem pa jaz dobila drobce prsti v desno oko. Sedaj si pa predstavljajte, kaj bi bilo, če bi ne imela toliko prisebnosti, da se ne bi krčevito oprijela klina in kljub mučni bolečini mirno obstala, temveč bi se v strahu in bolečini spustila in potegnila za seboj še tovariša, ki se je pravkar povzpel izza ogla skale.

Krčevito sem zaprla desno oko, stisnila zobe in negotovo nadaljevala pot, med tem so ostali spodaj s klci opozorili razgrajace, naj ne rušijo kamenja. Ko sem prišla do konca poti, sem videla, kolikor sem sploh mogla gledati, kako so si ravnali prostor, kjer so nameravali počivati, in sicer tako, da so ruvali s tal kamenje in ga metali čez skale, zdaj, hvala Bogu v drugo smer in ne več proti nam. Edino neka mlada gospodična v irhastih hlačkah in z rdečo ruto na glavi je stala ob strani in to nespametno početje le opazovala in nelibžno jedla jabolko. »Vendar pametno dekle!« sem si mislila, takoj nato pa sem že izpremenila svoje mnenje, kajti ogrizek je sfrčal v loku čez skalo, na glavo moji tovarišici.

Pohiteli smo, da smo se prej izognili razposajenemu, ko pa smo se po isti poti vračali, jih ni bilo več tam, samo razmetan papir in prazna konzervna skatlica so kazali, kje so počivali. Molče smo se spogledali, le prijateljica je godrnjala: »Gorje, če bi bili vsi izletniki takšni!« V srcu sem ji pritrčila, vi najbrže tudi!

Fani

Kupčije in življenje na primitivnem in romantičnem otočku Yapu sredi Tihega Oceana

Evropski finančni ministri in bančni ravnatelji bi se nemalo začudili, če bi prišli na Yap. Yap je romantičen otok južnega morja in leži v Tihem oceanu; oddaljen je tri dni vožnje od Manile in spada h Karolinom; včasih je bil nemška kolonija, zdaj je pa japonsko mandatno ozemlje; Yap ima najbolj svojevrsten denar na svetu. Yapski denar je še svojevrstnejši od papirnatih bilijonov mark, od zapečatenih kron in razvrednotenih frankov — in to ni kar si bodi.

Ce greš po vaški cesti, srečaš starega častiljivega Kanaka, ki nosi na palici, obešeni preko rame, velik, okrogel, v sredini preluknjan težak kamen. Vprašali se boste, mar je to delavec, ali kuhar, ali blaznež? Ne, to je kapitalist. Kamen, ki ga nosi, je težak kakšnih 15 kil in je vreden več kakor 500 yenov (4.000 dinarjev). 500 yenov bi bilo na Yapu že lepa vsotica — če bi bili tam yeni sploh v veljavi. Toda Kanaki so nezaupljivi. Prepogosto so že morali menjati svojo valuto. Najprej so imeli španski denar, potem angleškega, pozneje nemškega in nazadnje japonskega. Zato so postali previdni, in so se vrnili k staremu udenarju, ki so jim ga dali bogovi: h kamnitnemu denarju.

Kamnitni denar pa ne dobivajo na otoku, kjer žive in tako je pridobivanje tega denarja zvezano z velikimi nevarnostmi. Morebiti pa prav te nevarnosti določajo njegovo vrednost. Lepe, velike apnenice dobivajo na »sosednjem« 300 milj oddaljenem otoku Palauu; tam kamenje tolčejo in ga oblikujejo, potem ga pa v majhnih čolnih prevažajo na otok Yap. A Tih ocean je pogosto razburkan in bambusovi čolni niso zgrajeni za prevažanje 300 kil težkih kamnov. Zato se pa ti

njegovim lastnikom se ni treba bati, da bi banka, ki imajo v njej naložen denar, prišla na boben; denarja pa tudi nihče ne more ukrasti. Vsak teh velikih kamnov ima kakor človek, svoje ime, a tudi svoje lastnosti, ki jih pozna vsak član plemena. Četudi bi bil tat močan ko Herkul, bi s svojim plenom ne prišel daleč.

Kajpak imajo na Yapu tudi drug denar. Za dame, domačinke v Evinih kostimih, ne bi bilo nič kaj prijetno hoditi nakupovat z velikimi kamni čez ramena. In tudi na otoku Yapu je veliko trgovin, kajpak ne takšnih kakor v »deželi belih ljudi«. Kadar gredo dame nakupovat, vzamejo s seboj »kluke«: male spreminjajoče se, v vseh mogočih barvah obarvane kamenčke, ki jih dobivajo iz morja. Pogosto spominjajo ti kamenčki na bisere. Kakor kitajski bakreni drobiž, je tudi ta drobiž v sredi preluknjan in ga lahko nanizajo na verižico in nosijo okrog vratu.

Najbolj čudno je pa to, da imajo na Yapu denar, ki ima svojo vrednost le v rokah moških in denar, ki ga lahko uporabljajo le ženske, in ki izgubi svojo vrednost, kakor hitro se ga dotakne moška roka. Kako lepa dežela za zakonske moze! Zena dobi za svoje osebne potrebe svoj »ženski« denar in možu se ni treba bati, da mu bi ženska stikala po žepih ali pa po predalih za denarjem, kajti z moškim denarjem ne bi vedela kaj početi. Pol »kluka« je en »klesuke«. Mali stekleni novci imajo vrednost desetinke »kluka«.

Na Yapu imajo pa še tretjo valuto. Kamnitni denar uporabljajo samo pri velikih »transakcijah«. »Kluk« imajo samo bogataši. Ljudstvo pa računata s kokosovimi orehi. Kokosovi orehi so navaden denar, običajen pri domači-

kokosovih orehov. V svoje veliko začudenje sem opazil tudi plošče Lotte-Lehmannove »Erikönig«, »Ninon« s Klepuro, in plošče Fritz Kreislerja; vse te plošče so bile pa že cenejše, bile so samo po 18 kokosovih orehov. »Poljubljam vam roko, madame« je na otoku Yapu pač bolj priljubljena.

Ce pa denarni strokovnjaki menijo, da sem naštel že vse vrste denarja na Yapu, se silno motijo. Neka dama iz boljše družbe mi je pokazala majhne školjke, ki imajo tudi vrednost denarja. Tudi želvovino lahko ponudiš kot denar. Banane imajo samo v nekaterih pokrajinah vrednost denarja, veljajo pa polovico kokosovega oreha. Tudi posušeno kokosovo jedro, »kopra«, ima svojo denarno vrednost. Evropski bančni blagajniki najbrže še v sanjah ne bi hoteli biti v službi na Yapu...

Strokovnjaki bi pa zdaj utegnili misliti, da ljudje na Yapu nimajo nič skrbni zaradi svojega denarja, in da na Yapu ni ne devalvacije ne deflacije, da nikoli ni razvrednotenja denarja; če ima kdo deset kokosovih orehov, jih pač ima. Napak! Yap, ki je našo civilizacijo sprejel v obliki gramofonskih plošč, pušk in nožev, se je moral seznaniti tudi z njenimi slabimi stranmi. Kamnitni denar devalvira tudi na Yapu. Domačini izumirajo, delovnih moči je zmerom manj in so zato tudi dražje. Kar si pred desetimi leti še dobil za tri kile težak kamen, stane danes štiri kile težak kamen. Neki stari domačin iz Yapa je ganljivo tarnal o »draginji«. Še pred dobrim letom je plačal za mastno kokoš 12 kokosovih orehov, danes je pa pod 15 orehi ne dobi nikjer, čeprav ima poleg vsega celo »svoje vire«.

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna banka

v Ljubljani

TELEFON ŠTEV. 21-76 IN 22-76

VAM PRIPOROČA, DA SE PRI NJEJ ZAVARUJETE

Novela „Družinskega tednika“

V zadnjem trenutku

Napisal Theo Kortt

Neprestano so se v krogu vrtila težka steklena vrata. S svežimi rdečimi lici so se hotelski gostje vračali s svojih izletov. Vrata je imel veliko dela, kajti vsakemu je moral odgovorjati na vprašanja in dajati pojasnila. Angleški, francoski, nemški, ruski se je slišalo vse vprek. To je bilo vrvenje velikega hotela ob sedmih zvečer, tik pred večerjo. Zasišlo se je zvončkanje krugljčkov na saneh, težka vrata so se zavrtela. Vstopila je v kozuh zavila dama. Z globokim poklonom so priskočili strežniki, da bi ji pomagali. Ljubezljivo je odklonila, stopila k vratarju in zahtevala svoj ključ. Počasi in zadovoljno je odšla k dvigalu in se mimogrede ustavila pred neko stekleno omarico.

Mali postrešek je odprl vrata in strumno zvrnil čaškal. V istem trenutku je z nasprotni strani prišel neki gospod in prav tako stopil v dvigalo. Njegov suhi obraz je bil temno zagorel. Vrata dvigala so se zaprla in nešumno se je začelo dvigalo pomikati navzgor. Dama je bežno pogledala v ogledalo, pritrjeno na steni. Videla je, kako jo gospod z zanimanjem motri. Veselo presenečena se je zdržnila. Saj to je vendar... »Gregor Gregorovič?« je oklevajoče vprašala, da bi se prepričala, ali se ne moti.

Gospod se je nasmehnil.

»Torej, ste me vendar spoznali, Elena Karlovska. Že dolgo je od tega, kar sva se zadnjič videla.«

Dvigala je roko: »Ne govorite o tem, Gregor. To so spomini, ki se jih

ne smeva dotikati, če nočeva biti malodušna.«

Z rahlim sunkom se je dvigalo ustavilo v drugem nadstropju. Vrata so se odprla. Izstopila sta.

»Ali tudi vi stanujete v tem nadstropju, Gregor Gregorovič?«

»Da, Elena, zadnja soba na desno je moje kraljestvo, je trpko dejal. Pogledala ga je in zmajala z glavo.

»Gregor, bridkosti bi se navsezadnje že lahko odvadili. Ali veste, da sva srečnejša in bolj zavajana vredna, ko tisoč naših ubogih rojakov. Mida sva se še srečno rešila z velikega brodoloma S pomočjo prihrankov in dokaj dostojnega poklica, lahko živiva skoraj neskrbno.«

Počasi sta hodila po širokem, s programi pogrnjenem hodniku, sem in tja.

Kakšen poklic prav za prav imate, Elena?

Zadovoljen nasmeh je razjasnil njen resni obraz. »Družabnica sem v enem največjih hotelov v Cannesu. Sprejeli so me zaradi znanja tujih jezikov. Morebiti je pripomoglo tudi to, ker je lastnik hotela, danes že star gospod, že poprej poznal moje starše. Vsako leto smo nekaj časa preživeli v Cannesu. Zadovoljna sem s službo. Delo me zabava in dobro se mi godi.«

Iz sob se prihajali gostje, dame in gospodje. Rahlo so šumele večerne teatele, ki so se vlekle po tleh. Puščali so za seboj oblake finega parfuma. Zvoki mirne godbe so tu pa tam udarjali do gornjih nadstropij.

Zdi se mi, da je že pozno. Ali hočete sestiti k moji mizi, Gregor? Čez četrte ure bom že v dvorani. Hočete, je smehljaje se priklinala. Točnosti sem se navedila v svojem poklicu. Torej, Gregor, nasvidenje čez petnajst minut.

Sedla sta drug drugemu nasproti za majhno mizico. Na Elinem krožniku sta ležali dve čudoviti, dolgocepljasti vrtnici. Hvaležno mu je podala svojo roko.

Kako lepo je od vas, Gregor. Pozornost zdaj posebno dobro de.

Elena je bila v svoji visoko zapeti baržunasti obleki kakor knežinja. Edini okras, ki ga je nosila, so bili aleksandriti.

»Da, Gregor, te mi je car osebno izročil,« je dejala, ko jo je Gregor občudoval. Najbrže se čudite, da kljub svojemu poklicu živim tu kakor svet-ska dama. Zdj imam dopust. V tem času hoteli v Cannesu še nimajo mnogo gostov. Ker tam ne porabim mnogo za življenje, si precej prihranim. Od tega prihranka si potlej nekaj od-trgam in se peljem v najhujši zim-tja, kjer je najbolj mrzlo in živim štirinajst dni kot Elena Karlovska iz Rusije. Vozim se s sanmi in mislim na rusko zimo. In vi, Gregor? Kaj vas je privedlo semkaj?

Tudi poklic, Elena. Prav za prav klic.

Medtem ko se je Eleni razjasnil obraz, je Gregorjev obraz postal nekam mračen.

Kaj nameravate, Gregor? Ali vas

Vsak

nima toliko denarja, da more potovati v kopališče

Toda vsakdo

bi moral dati za zdravje letno 100 — 150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode samo našo znamenito:

Radenski zdravilni vrelec onega z rdečimi srci iz Radenskega zdravilnega kopališča Slatina Radenci (pri Mariboru)

Zahtevajte gratis prospekte!

še zmerom vzemirja tisti nesrečni »takrat? Gregor... človeku, ki...«

»Tiho, Elena!...«

Gregor je zgrabil Eleno za roko,

ki je še zmerom držala vrtnice.

Zastokala je. Trn se ji je zadržal v roko... Z očmi je šla za Gregorjevim pogledom; s smrtnim sovraštvom je

motril dva gospoda, ki sta pravkar stopila v jedilno dvorano. Govorila

sta francoski. Vendar se je čutil ru-ski naglas. Živahno sta se pogovar-jala in šla čez salon v manjšo, intim-nejšo jedilnico. Eleni se je zdelo, da

je eden izmed gospodov bežno po-gledal Gregorja. Vedela je, da je bil to Gregorjev sovražnik. Vzdihihla je,

ko ji je izginil izpred oči.

»Oprostite mi, Elena, da v navzoč-nosti dame... toda samo za ta trenu-tek sem živela.«

»Pojdite, Gregor,« ga je mirila Ele-na. »Pojdite v mojo sobo. Skuhala

vam bom čaj... pojdite. Jedla bova po-zneje,« je dejala natakarnju. Potlej je

prijela Gregorja za roko in je z njim v živahnem pogovoru odšla iz sobe.

Nihče ni opazil tega kratkega prizor-čka. Z vzdihom se je Gregor spustil v Elenini prijetni sobi v naslanjač. Za-grebel je obraz v tresoce se roke.

Hitro je Elena pripravila čaj in mu ponudila svoje ruske »rete«.

»Vzemite, Gregor. In poslušajte me. Iznanca sva. Za naju skoraj ni več

vrnilve. Prav tako kakor vi, sem tu-di jaz izgubila svojo domovino, prav

tako kakor vi, jočem tudi jaz za dra-gimi umrlimi. Toda kar hočete storiti

zdaj, je nesmisel, ničesar nama ne bo vrnilo. Mrtvih to ne bo obudilo k življenju. To kar je napravil oni spo-daj, jih je storilo tudi tisoče drugih.«

Gregor je šel k oknu. Sirmel je v temo. Snežinke so plesale po zraku.

»Kakor takrat,« so mrmrale njegove ustnice. »Ko smo morali bežati — so

nas on in njegova tolpa preganjali, dokler nas dobri ljudje niso vzeli v

zaščito in s tem sami sebe izpostavili življenjski nevarnosti. Ubogi starši so

umrli za posledicami tega obupnega bega... Vedel sem, da bi prišel sem-kaj, da bo stanoval v tem hotelu. V

politiki igra zdaj veliko vlogo... je na polti v...«

Pomirite se, Gregor. Nekdo je po-trkal. Na Elenin poziv je stopil v sobo

sluga. Oddal je Gregorju neko pismo. Elena mu je dala znamenje, da lahko

odide. Gregor je razgrlil ovojo. Iz nje-ga je padlo pismo. Preletel je vrstice

in dal Eleni pismo. Zmajaje z glavo ga je vrnila Gregorju.

»Ne razumem tega! Karinski želi govoriti z vami. Prosi vas, da pridete k njemu?«

Razburjeno je hodil Gregor po sobi gor in dol. Roke je imel skrčene v pesti. Odločno je obstal pred Eleno.

»Sel bom k njemu.«

Nemogoče bi bilo Gregorja prego-voriti, to je Elena dobro vedela.

»Vem, Gregor, morate iti, vendar vas prosim, pojdite brez orožja, dajte

mi častno besedo.«

Zivno je hodila Elena po sobi sem in tja. Čas je po polževo mineval. Šla

je mimo majhnega beneškega ogledala. Skrivnostno so se zablašali v njem vijoličasti aleksandriti. Polastil

se je je neskončen mir. Na lepem se ji je zazdelo, da se ne bo zgodilo nič

hudega. In potlej je potrkal Gregor in stopil v sobo. Zdelo se je, da se

je opotekel. Njegov suhi obraz je bil upadel. Ne da bi ga kaj vprašala, ga

je Elena, ko kakšnega bolnika odpe-lala v naslanjač h kamnu. Sedla je

zraven njeja, ga prijala za mrzlo roko in jo tolažila čez božala.

Elena, intev je!

Razburjeno je vzkliznila: »Gregor... kaj ste napravili?«

Trudno je dvignil svojo roko... »Ni-sem ga umoril... umorili so ga v Pe-tersburgu. Ni ga razumela...«

»Gregor, kaj pa govorite... povejte vendar, kaj se je zgodilo... Kdo je oni človek,« spodaj?«

»Kdo je oni človek spodaj,« je po-novil... njegov dvoček!«

Elena je, rešena mučne negotovosti, zaprla oči.

Videl je, je začel Gregor. »ko je šel čez dvorano, kako sem bil raz-burjen; vedel je, da sem Rus in se

je zanimal za moje ime. Slutil je neko zvezo med svojim bratom in menoj.

Da bi me odvrnil od nepremišljenega dejanja... je dejal... je hotel govoriti z menoj!«

Nastala je tišina ko po kakšnem viharju.

V zadnjem trenutku, Gregor, je usoda, hvala Bogu, posegla vmes.

(ba)

Kako „ga“ spoznaš?

Za današnja dekleta ni nikakršen problem več, pravijo nekoliko nevoščljivo starejši; nič več jih ni treba seznanjati z moškimi, ker to same store na lastno pest in na sto možgih načinov in ne da bi pri tem mislile na zakon. Zaročijo se in če so se zmotile, se spet ločijo. To drži. Vprašanje je le: ali zaradi te svobode, ki jo imajo današnja dekleta, laže spoznajo moškega, ki bi se z njim zvezale za vse življenje?

Poprej so dekleta spoznala svoje moške v družbi in to je bilo nekakšno jamstvo, da so na spodoben način spoznalo moškega, ki so o njem lahko kaj zvedele. Ta pripravljen način je pa danes skoraj popolnoma odpadel. Danes ne govorimo več o »spoznavstvih« kakor o nečem posebnem — moški spadajo k mladosti deklet, da napravijo njihovo mladost prijetno; tukaj so in zdaj ni važno kdo in kaj so. Poznavstvo na potovanju, na pešini, s tuji preplešane noči — to je vse tako lahko, kakor če v veselji družbi rečeš »taz nekemu, ki ga zjutraj še poznala nisi. Pogosto gre tukaj za moške, ki so na pogled prikupni, ki neskrbno pojmujejo življenje, so prijetni družabniki, ki pa ne iščejo drugega kakor hipno veselje, ki ne poplazuje bližjega poznavstva. Potlej je šport, pisarna, vsakdanja pot, sprehodi, izleti, vožnja z motornim kolesom itd. Tukaj pa navadno srečaš moške, ki v tovarišici nikakor ne gledajo ženske; govorijo o rekordi, o motornem kolesu, o »prijetnih« in na vse načine zafrkujejo, če se dekle telesno ne izkaže njemu kos.

Ona, ki je ljubko, vsekako ljubeznivo dekletce, naposled čisto obupa: »Moški so samo za zabavo,« si misli, »zvesti ne znajo biti!« Počakaj malo, draga moja, ali si pa moškemu tudi pokazala, da iščeš nekaj več kakor zabavo? Morebiti je bil res zaljubljen in je mislil na trajno zvezo — a moški je v tem oziru zelo občutljiv in dosleden. V novi družbi hoče videti nekaj posebnega in občutiti, da je tudi za dekle na svetu še kaj drugega kakor — gola vsakdanjost. Potlej nekoga dne premišljuje, kako je moglo tako hitro priti do poznavstva. Včasih je dekle samo tako nespametno, da z nepremišljeno besedo omeni, da ženska danes nikoli ne ve, kaj bo storila jutri. In potlej? To ni problem. Moški razlikuje samo svet-ske dame in ženske, ki zanje na podlagi prebujenega srca, jaz in ti vse pomeni. To je vse!

Prav ta mladostna svoboda v občejanju z moškimi je ustvarila sicer nepriljenost, pristranost in veselje; hkrati je pa dekle izgubilo v očeh moškega sijaj bitja, ki se je treba zanj boriti, ki ima poleg pametnega razuma in zdravega telesa tudi občutljivo dušo. Lagodno pojmovanje, da so moški za to na svetu, da ustvarijo prijetno življenje, ni ostalo brez učinka na dekleta sama in njihovo pogosto neupravičeno in brezobzirno postopanje je posledica tega pojmovanja. Sprijaznile so se s tem, da od njih ljudje kaj drugega sploh ne pričakujejo. Ker je pa tako lahko biti skupaj, je tem težje najti človeka, ki bi jo z njim vezalo kaj več kakor gola vsakdanjost.

In še takrat, kadar dva človeka drug za drugega občutita večjo naklonjenost in imata željo, da navežeta tesnejše vezi, ostane stvar težka. Moški je nekje stisnjen, da je smešno govoriti o čustvih; zato se dela nebržnega in se mu ne zdi vredno potruditi se za družico. Na dnu srca pa nosi ideal nežne in prikupne mladice, ki jo je treba oboževati. Dekle noče zaostajati, noče se mu prikupiti, dela se moderno in si v resnici ne želi drugega, kakor da bi imela enega samega človeka, ki bi mu pomnila vse na svetu. Da prideš preko takšnih nesporazumljenj, je treba nečesa, česar večina današnjih žensk nič več ne pozna: odkritosrčnosti, poštene izpovedi.

Tako je naposled vse prepuščeno slučaju. Trajna zveza temelji na spoznavanju, da sta človeka drug za drugega, na neki notranji harmoniji — a ne smeta je šele iskati. Občutek za to mora v njih biti že od vsega začetka. Zjutraj gre le še za to, ali bosta človeka, ki sta namenjena drug drugemu spoznala odločilnost tega trenutka in premišljeno in pošteno na tem gradila dalje ali pa gresta drug mimo drugega in opustita priloženost, ki se jima morebiti ne vrne

nikoli več. Stara resnica je, da se ljudje v pisnih, ki so v njih bolj poštene in nepriljenosti, bolje spoznajo kakor osebno.

Res je tudi to, da dekleta, ki le redko pridejo v moško družbo, prej najdejo tistega, ki jim je namenjen, medtem ko tiste, ki gledajo moške le kot nepogrešljiv atribut svoje mladosti, na koncu te mladosti na lepem ostanejo — same.

Nekaj o jajcih

Jajca so med živili, ki vsebujejo vitamine, na prvem mestu. To je pa tudi razumljivo, kajti iz sestavine jajca se mora ustvariti cel živ piščanec. Ker pa piščanec ne potrebuje vitamina C, zato ga tudi jajce nima. Pač pa vsebuje vitamine A, B, D, E in G. Poleg jeter in ribjega olja je jajce skoraj edina naravna hrana, ki vsebuje vitamin D. Množina je odvisna od stanja kokoši. Vitamin D dobe jajca, če dajemo kokošim ribje olje, kakor zdaj delajo na skoraj vseh kokošjih farmah.

Jajca vsebujejo tudi lecitin, neke vrste fosforno maslo, tega pa ljudje potrebujejo za živce in možgansko tkivo. Le malo je virov za pridobivanje te snovi. Poleg jajc je v tem pogledu znan še fižol soja.

Vse te posebne vrednosti jajca vsebuje rumenjak. Beljak vsebuje nekaj več kot protein in vodo. Zato marsi-

katera dieta predpisuje samo rumenjak.

Rumenjak je v vsaki obliki — surov ali trdo kuhan — lahko prebavljiv. Ljudje navadno trdijo, da so mehko kuhana jajca lažje prebavljiva kakor trdo kuhana. V obeh primerih pa gre za čisto mehanski problem. Netolčen ali trdo kuhan beljak presnove prebavni sokovi težko, če ga dobro ne zgrižemo, in prebava je polnej težavna. Mešanica rumenjaka in pomarančnega soka uživa velik sloves zaradi svoje skoraj medicinske vrednosti. Pomarančni sok izpopolni snovi, ki jih jajce nima, t. j. lastnost tvorbe kislin in vitamin C.

Barva lupine nima nobene zveze s kakovostjo jajca, temveč je odvisna od vrste kokoši. Bela jajca nesejo leg-hornske kokoši, ki jih gojijo na večini farm, ker so najboljše jajčarice. Narobe je pa barva rumenjaka v zvezi s hranilno vrednostjo jajca. Rumena barva pride od rumene snovi, ki je v tesni zvezi z vitaminom A, ki iz nje tudi izhaja. Čim bolj je torej rumenjak rumen, tem več očitno vsebuje vitamina A.

Najboljši naravni vir za to rumeno snov so zeleni listi. Zelena hrana torej daje jajčnemu rumenjaku polno barvo. Barva rumenjaka je prav tako kakor barva surovega masla močnejša, kadar kokoši in krave spomladi dobijo spet svežo travo. Zato je na dobrih farmah, kjer goje perutnino, na kakršen koli način skozi vse leto poskrbljeno za zeleno hrano. Najuporabnejše sredstvo za kokoši je tako imenovana alfalfa moka. A suha hrana nikakor ni tako dober vir za vitamine kakor presna zelena hrana.

Pearl Buckova, „bela misijonarka“, letošnja Nobelova nagrajenka za literaturo

Morda ste brali knjigo „Dobra zemlja“, morda ste videli film, ki so ga lani vrteli tudi pri nas. Občudovali ste to veličastno pesem o Kitajski, o kitajskem človeku in kitajskem življenju, ne da bi se zavedali, da jo je napisala naša vrstnica, ženska, pisateljica Pearl Buckova.

Letos je dobila za to svoje delo Nobelovo nagrado za literaturo. Zaslužila jo je. Napisala je knjigo kot velika žena in velika pisateljica. V zasebnem življenju je Pearl Buckova kaj preprosta, čeprav je žela s svojim delom že mnogo slave. Njeno življenje je bilo dokaj pisano, življenje ameriške deklice, ki je v svojih najnežnejših letih odpotovala s svojimi starši na Kitajsko.

Pearl je imela leta 1882, komaj štiri leta. Njen oče, pastor Sydenstricker se je odpravil na Kitajsko širiti luč

glavna igralca za svoje delo, Paula Munija in Louisa Rainerjevo. Film je imel povsod ogromen uspeh.

Pearl Buckova se je nekoliko izneverila svoji Kitajski. Naselila se je blizu Newyorka in se 1934. leta ločila od svojega moža v Renu, ameriškem

Parker nalivno pero

je prikladno darilo za Miklavža in Božič. Dobite ga pri tvrdki

Radioval

Dalmatinova štev. 13

Kdor daruje Parker, daruje neprekosljivo kvaliteto!

ločitvenem raju. Pa ni bila dolgo ločena, komaj dobro uro, kajti še tisti dan se je poročila z založnikom Richardom J. Walschom. Isti dan se je poročila tudi Walschova ločena žena in tako sta si oba para pristrčno čestitala.

Po tej svoji poroki je Pearl napisala še več dobrih knjig. „Sinovi“ so nadaljevanje k „Dobri zemlji“. Napisala je nešteto člankov, vse v čast svoji ljubljene Kitajski, čeprav se ni več vrnila nazaj in čeprav je opustila sleherni misel za nadaljevanje svojega misijonarskega dela.

Pearl Buckova se bo prve dni decembra pripeljala v Evropo, da bo sprejela nagrado za svoje literarno delo. Čeprav je izpod njenega peresa prikloplo nešteto čudovitih del, pisateljica s svojim delom še ni prav zadovoljna. Izjavila je: »Če hočeš biti to kar si, nikar ne piši romanov.«

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEEN NA MIZI?

Četrtek: Goveja juha, sladko zelje, govedina. — Zvečer: Rižev kipnik s šodojem.

Petek: Gobova juha, sirova gibanica, kompot. — Zvečer: ocvrta jajca s solato.

Sobota: Krompirjeva juha, žemljni cmoki, endivija. — Zvečer: Goveji golaž.

Nedelja: Zdrobovi cmoki na goveji juhi, ocvrti kozliček, karfiolna solata, figov kompot, šartelj, kava. — Zvečer: mrzel narezek, čaj, šartelj.

Ponedeljek: Kislo zelje s kranjsko klobaso, linske rezine. — Zvečer: Pljučka s krompirjem.

Torek: Lečnata juha, krompirjev pire, kompot. — Zvečer: Makaroni s smetano in solato.

Pri delu

se prav lahko prehladite, a mnogokrat nastane iz „brez-pomembnega“ prehlada resna

in dolgotrajna bolezen. Vzemite zaradi tega že pri prvih znakih bolezni svetovno znane

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

Sreda: Riževa juha, telečje klobasice, mešana solata. — Zvečer: Rižota z endivijo.

Pojasnila:

„Rižev kipnik s šodojem: Skuhaj v mleku, ki si mu pridala žlico surovega masla, 2 pesti riža, da bo prav gost. Hladnemu primešaj 5 rumenjaka, 8 dek sladkorja, zmešanega s stolčno vanilijo in sneg štirih beljakov. Polovico tako pripravljene riža deni v namazan model. Kipnik speci v pečici, potlej ga pa polij s šodojem.

„Sirova gibanica: Zmešaj malo manj ko četrt kile sira, 4 rumenjake, skodelico kisle smetane, malo surovega masla, soli in sneg štirih beljakov in namaži s tem nadevom vlečeno testo. Rahlo ga zvij in speci v namazani pekači ali ga pa v prt zvitega skuha v slani vodi. Kuhanega odcedi in ga zabeli s surovim maslom in drobtinami.

„Zemljni cmoki: Zreži 12 dek slanine na majhne kocke in jih malo

ocvri. S tem polij dve na kocke zrezani zemlji, primešaj dve jajci, raztepeni v mleku. Ko se kocke dobro napoje, primešaj nekaj žlic moke in napravi majhne cmoke. Skuhaj jih v slani vodi ali pa v juhi. Zabeli jih s surovim maslom in drobtinami in jih daj s solato na mizo.

„Ocvrti kozliček: Splakni v vodi prednji del kozlička, zreži ga na kosce; nasoli jih in čez nekaj časa pavaljaj v moki, razmotanem jajcu in kruhovih drobtinah in jih ocvri v razbeljeni masti. Na mizo jih daš lahko s praženim rižem in solato.

„Šartelj iz umešanega testa: Mesi 14 dek surovega masla, dokler se začne peniti, potlej mu počasi pride 7 rumenjaka, 5 žlic sladkorja, nastri-ganih limonovih lupin, sveže sladke smetane ali pa nekoliko mleka, 4 deke kvasa, soli in pol kile presejane moke. Testo dobro stepi, potlej mu pa primešaj nekaj pesti rozin, deni ga v namazan model in ga speci. Potresi ga s sladkorjem.

„Linske rezine: Zgneti v testo 14 dek moke, 5 dek sladkorja, 14 dek surovega masla, 5 dek neolupljenih, sesek-ljanih mandljev ali orehov, malo zdrobljenega klinčka in cimeta in eno jajce. Zvaljaj testo, izreži iz njega podolgovate oblike in jih speci na namazani pekači. Nadevaš jih lahko z mezgo.

„Makaroni s smetano: Skuhaj makarone v slani vodi, jih odcedi in jim primešaj 2 rumenjaka, pol kozarca kisle smetane, 3 žlice nastri-gane parmezanskega sira in žlico stopljenega surovega masla. To zmes deni v namazan model in opeci. S solato postavi na mizo.

„Telečje klobasice: Sesekljaj 3 četrt kile telečjega mesa in nekoliko slanice. Na to sekanico vlij kozarec sveže smetane, prideni limonovih olupkov, nekoliko česnja, soli in popra. Vse to dobro premešaj in s tem nadevaj lepo umita čreva. Z mešano solato postavi klobasice na mizo.

Odlična po okusu in kakovosti je MOTOHOVA KAVA

Vodnikov trg 5, telefon 25-77, Krekov trg 11, telefon 25-48

Zenski razgovori

Gospa A. Z., Gornji grad. Vprašala sem v lekarni, kakšno zdravilo bi bilo za vašega otroka kar najbolj primerno. Povedali so mi, da za novorojenčke prodajajo posebno odvajalo, sirup „Mama“, lahno zmešano z ricinovim oljem. Je sladko, učinkovito in ker je pripravljeno posebej za dojenčke, popolnoma neškodljivo. Odvajanje s peteršiljkom mi ni znano in vam torej o tem ne morem ničesar zanesljivo povedati. Priporočam vam, da vprašate v bližnji lekarni po omenjenem sirupu, tudi več mojih znank ga daje svojim otrokom in so zelo zadovoljne z njegovim učinkom. Čaj, ki vam ga je prinesla gospa svakinja je sicer tudi za odvajanje, a za dojenčke je brzkone premočan. Vas prav lepo pozdravljam!

Sestrična gđ. Nade V. Dobila sem Vaše pismo, prav lepa vam hvala zanj. Snov, ki ste mi jo bili tako ljubeznivo priporočili, bom uporabila v enem izmed prihodnjih člankov. G. urednik, ki določa o člankih za „Zrcalo naših dni“, je Vaš članek odklonil, ker ni več poseben aktualen. Vas lepo pozdravlja Saška

Ne pozabite si ogledati

vedno novodošle novosti

v

MODNI TRGOVINI

T. EGER, LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠT. 2

Prosimo, ogledajte si izložbe!

Šivalni stroji

najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah.

NOVA TRGOVINA

TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA 36

nasproti Gospodarske zveze

Za kolesa samo »Durlin-lake«

ZAKON GOSPODA TERBRÜGGA

Nemški napisal F. Carlsen

ROMAN

10. nadaljevanje

XI

Dan dvoboja je napočil, siv, mrk. Stefan je odšel z doma sam. Ni hotel zbujati pozornosti in ne sočutja in zato ni hotel, da bi prišli prišli na dom. Z doktorjem Schlesingom in z Melgerom se je sestel v majhni krčmi za parkom, kjer naj bi se vršil dvoboj. Ko je Stefan stopil iz hiše, se je še poslednjič ozrl na okna ženske spalnice. Bila so zagnjena. Najbrže je Magda še sladko spala.

Grenko se je nasmešnil. Kako je mogel ta trenutek misliti, da se bo ona tolikanj bala zanj, da bi žrtvovala zanj nekaj uric sladkega sna? Sicer ga je Magda sredi prosila za kratek razgovor, a odklonil ga je, saj ni hotel zadnje ure pred dvobojem zapraviti v razgovoru z ženo, ki je bila kriva vse njegove nesreče. Na tistem si je pa celo želel, da bi ga Maltizova krogla pogodila, kajti potlej bi bilo konec vsega njegovega trpljenja, ki se je zdaj šele prav začelo.

Stefan Terbrügge je spadal med tiste ljudi, ki se zadovoljevali samo s polno besedo in ne s praznimi obljubami. Vse svoje življenje je sovražil mlačne kompromise in imel jih je za nevedne postenege, celega človeka. Zensko so ga bile razvadle, a on se ni dosti zmenil zanje, ljubezen mu je bila samo kratka dogodivščina in nič več.

Z Ingeborgo ga je vezelo nekaj drugega. V njej je srečal bitje, ki mu je bilo duševno podobno, če ne že enakovredno. Ona sama se je dolgo vedla tako, ko da bi ji bilo samo do duševnega razumevanja in ko da ji je ljubezen španska vas. Njegovo srce v njeni bližini ni nikoli utripalo hitreje. Ko je pa lepega dne spoznal, da je njeno govorjenje o idealih in duševnem soglasju samo krinka za njeno nebrzdano strast in ljubezen, se ji je skušal odtegniti, vedoč, da je ne bo mogel zadovoljiti, ker je ni ljubil. Toliko jo je spoštoval, da je ni maral ponižati kot svojo ljubico, hkrati si je pa želel za ženo samo takšno dekle, ki se je življenje še ni dotaknilo.

Tisti čas je spoznal Magdo, zvedel je, da je že zaročena z nekom drugim. Takoj si je zaželel, da bi postala njegova žena. Slučaj mu je pomagal, da je vžlel vsemu res postala njegova. Slučaj je pa tudi hotel, da je zdaj preljudin trenutek, ko je prošil za njeno roko in ko si je drznil razdreti njeno zaroko z Maltitzem.

Njegova spremljevalca sta bila zelo resna. Doktor Schlesing, ki je bil priča že mnogim dvobojem, je vedel, da je samokres zelo nevarno orodje. Melgers, dober dečko, mehkega srca — za Stefana bi šel skozi ogenj — je bil tih in ves bolan ob misli, da bi se mogel dvoboj končati s smrtjo enega ali drugega nasprotnika.

Edini Stefan je bil popolnoma miren. Na kraj, kjer se je imel dvoboj vršiti, so prišli prvi. Kmalu nato je prišel tudi Maltitz s svojima dvema pričama, častnikoma. Po običajnem poskusu sprave, sta nasprotnika stopila na svoji mesti.

Dogovorili so se, da bo vsakdo trikrat ustrelil. Maltitz je bil prvi na vrsti.

Pritisnil je. Krogla je zažvižgala Stefanu mimo ušesa. Nato je sprožil Stefan. Tudi on je zgrešil. Nadaljevala sta. Maltitz je ustrelil drugič. Ko se je dim razkidal, so opazili, da se je Stefan opotekel. Doktor Schlesing je priškolil in ga je pravi čas prestregel in nežno položil na travo.

Povedal sem vam,« je mrko dejal in raztrgal Stefanu srajco.

Maltitz je pritekel. Bil je bled ko smrt in dvakrat je odprl usta, preden je mogel spregovoriti.

»Ali je še živ?« je negotovo vprašal. Schlesing je pregledal rano.

»Zdi se mi, da poškodba ni nevarna,« je dejal kratko, »a preden ga ne bom temeljito preiskal, kar pa tu ni mogoče, ne morem povedati ničesar določenega. Glavno je, da ga kar najhitreje odpeljemo domov.«

»Ali vam morem kakor koli pomagati?« je vprašal Maltitz, ki ga je že pekla vest.

»Ne morete Maltitz. Ako bi rajši svojo kroglo poslali v božjo naravo, bi nam naredili veliko uslugo, tako nam pa zdaj ne morete kaj prida pomagati. Zdaj, ko ste oprali svojo čast, bo najbolje, da se vrnete domov.«

»Sam Bog mi je priča, da tega nisem hotel,« je mrmral Maltitz. »Meril sem na desno in res ne vem, kako ga je mogla krogla zadeti, čeprav bi morala po mojih računih iti mimo njega.«

»Matematika pri dvoboju ne velja,« je nekam suho pribil doktor in zavezaval obvezo. »A zdaj, gospodje, še vi zavijajte rokave! Obrnili se je do obeh častnikov. »Mi ubogi civilisti ne moremo sami prenesti takšnega oroka do avtomobila.«

Častnika sta postrvovalno pomagala in kmalu je Stefan, še zmerom v ome-

dlevici, ležal v svojem avtomobilu. Počasi so se odpeljali proti mestu.

Ker je bilo še dokaj zgodaj in ker je doktor Schlesing vse potrebno uredil, se jim je posrečilo prenesti ranjenca v njegovo sobo, ne da bi mati in Fred slutila, kaj se je bilo zgodilo. Edini človek, ki je bedel in s strahom pričakoval avta, je bila Magda. Še prej, pred dobre pol ure, je skrita za zastorom videla, kako se je Stefan odpeljal in niti za trenutek ni dvomila, kam se pelje.

Zdaj je trpela grozne muke, proti njim so bile vse prejšnje samo senca. Niti poslušala ni Schlesingovega pojasnila, ampak ga je kar venomer vpraševala, ali bo Stefan ostal živ. Zdaj pa zdaj je preplašeno pogledala blede obraz z zaprtimi očmi in srce ji je zadržalo od žalosti in bolesti.

Doktor Schlesing je pričel natanko preiskovati rano. Ranjenca je položil na posteljo in je pričel odvijati povoje. Magda je stala poleg njega in z očmi, široko razprtimi od strahu spremljala sleherni zdravnikov gib. Gledala je, kako izpira rano in kako išče kroglo. Stefan se je nekajkrat stresel in zamrmral nekaj nerazumljivega. Magda je stopila za zdravnika, ker ni hotela, da bi Stefan najprej zagledal njo in se morebiti razburil, ko bi se prebudil iz omedlevice. Stefan se je zavedel šele, ko je zdravnik že izvelel kroglo iz rane in si ves zadovoljen umival roke v sosednji sobi. Magda je šla za njim. Ničesar ga ni vprašala, a pogledala ga je tako obupno, da se mu je milo storilo pri sreju.

»Ako ne bo kakšnih nerodnosti, se bo še vse dobro izteklo. A izgubil je dosti krvi in zato ga morate skrbno negovati. Ali boste to skrb prevzeli na svoje rame ali naj pa najamem kakšno usmiljenko?«

Magdin obraz je zalila temna rdečica.

»Mislim, da je bolje, ako pride kakšna sestra, kajti jaz sem vse premočno spretna, da bi bila kos tej nalogi.«

Schlesing jo je dobro razumel. Še za trenutek ni podvomil, da bi ji res manjkalo čuta in spretnosti za nego bolnika, a slutil je, zakaj je odbila svojo pomoč. Že prej je bil opazil, kako se je odmikala od postelje, ko je Stefan odprl oči, in ker je vedel, da je bila poprej zaročena z Maltitzem, je kmalu zastulil zvezo med njeno zadrego in današnjim dvobojem. Vstal je in dejal:

»Telefoniral bom torej po usmiljenko. Zdaj, gospa Magda, ostanite zdravi in veseli, kajti rana nikakor ni nevarna.«

Ivalezno ga je pogledala, a na lepem so jo obile solze. Napetost v njej se je sprostila. Z neznostjo, ki bi jo le težko pripisali tako zapetemu človeku, kakršen je bil doktor Schlesing, je zdravnik potolažil mlado ženo in počakal, da se je popolnoma pomirila. Potlej je šele odšel k drugim bolnikom.

Nato je Magda odšla v prtiliže in previdno obvestila taščo o nesreči, ki se je bila pripetila njenemu sinu — na lovu. Stara gospa ni nič tožila, pa tudi ni spraševala. Ni poslušala Magde do konca, ampak je koj pohitela k svojemu sinu.

Povabilo

Peter je poklical Pavla po telefonu.

»Kaj boš delal jutri zvečer?«

»Jutri? Se ne vem.«

»In pojutrišnjem?«

»Pojutrišnjem? Tudi še ne vem.«

»In v četrtek?«

»V četrtek sem tudi še prost.«

»In v petek?«

»V petek bom šel v gledališče.«

»To je pa že preneumno! Prav v petek zvečer sem te mislil povabiti na večerjo!«

Škotska

Škot pride v lekarno in zahteva majhno stekleničico.

»Ce vzamete prazno, vas stane dva pennyja,« pravi lekarnar, »če vam pa smem dati kaj noter, potlej vam je ne bom zaračunal, stekleničico boste dobili povrnili.«

»Dobro,« se odreže Škot, »dajte mi noter zamašek!«

Kritika

Slikar: »Kako se vam zdi moja nova slika?«

Kritik: »Utegnila bi biti slabša!«

Slikar: »Gospod! Takoj popravite žalitev!«

Kritik: »Dobro! Ne bi mogla biti slabša!«

Pri zobozdravniku

»Zakaj pa tako kričite! Saj še nisem začel vrtati zoba!«

»Zato mi pa stojite na nogi!«

Razlika

»Tam prihaja Petersiljček, ki sem mu dolžan lepo vsotico,« meni gospod

Stefan se je zavedel in se trudno nasmešnil, ko je videl, da se je materina siva glava nagnila nad njegovo in da so se njene krotke oči zagledale v njegovo.

»Ljubi moj sin,« je kar venomer šepetala gospa.

S težavo je ponesel njeno roko do svojih ustnic.

»Ne boj se mama, nič hudega ni. Krogla me je samo oplazila. Pojdi k Fredu in poskrbi, da ne bo ničesar zvedel. Samo malo sem truden, drugčega nič.«

Ob postelji je sedela mlada usmiljenka z odločnim obrazom. Mati je zaman iskala Magdo, ko je odšla iz sobe, kakor hitro je ona vstopila. Mati je nato hitro odhitela k Fredu, prej je pa še naročila služničadi, naj drži jezik za zobmi, da mlajši gospod ne bo zvedel, kaj se je zgodilo njegovega bratu.

A tako gladko, kakor si je predstavljal Schlesing, vseeno ni šlo. Ponoči se je lotila bolnika huda vročina. Magda, ki ni hotela biti pri Stefanovi postelji, dokler je bil pri zavesti, se ni odmaknila od nje, ko je pričel blesti. Zaman jo je sestra priganjala k počitku. Klečala je ob Stefanovi postelji, ga držala za roko in poslušala besede, ki jih je govoril brez zveze

Vsi potrebujemo razvedrila,

posebno v današnjih dneh, ko zahtevajo razmere, da smo čeli ljudje. Po napornem dnevnem delu vam nudim prijetno razvedrilo »Družinski tednik«. Če ga še niste čitali in ga torej ne poznate, nam pišite, da vam pošljemo popolnoma zastoj eno številko na ogled! »Družinski tednik« naj postane tudi vaš tednik! Tednik, ki vas bo zabaval, razvedril in spravil v dobro voljo!

in polglasno, da jih je mogla razumeti samo ona. Kar venomer je ponavljal njeno ime, klical jo je, a nikoli ni čez njegove ustnice prišla kakšna druga nežna, ljubeča beseda. Tudi Maltitz ni omenil Mož, ki je znal pri zavesti tako skrbno skrivati svoja čustva, tudi v vročici ni izdal tistega, kar ga je težilo. Jeza, trpljenje, prezir, vse to je kipele z njegovih suhih ustnic, a zaman je Magda čakala besede, ki bi jo odrešila dvomov in naposled potešila njeno nemirno dušo. Zaman je čakala, da bi se Stefan kakor koli izdal, da jo še ljubi...

Tri dolge dneve je trajala kriza. Doktor Schlesing je hodil po sobi gor in dol ves namršen in slabe volje. Poklical je še dva druga ugledna zdravnika in se z njima posvetoval. Dan nato se je bolezen obrnila na bolje. Vročina je ponehala, bolniku se je vrnila zavest in rana je prenehala ssketi.

XII

V mestu se je kmalu razvedelo o nesreči, vsi so sočustvovali z mladim parom, a bolnik žal ni sprejemal obiskov. Magda ni sprejela nikogar, a tudi Stefanu ni bilo do prijateljev. Po malem se mu je zdravje obračalo na bolje. Magdi ni privoščil dobre be-

Humor

Mrmolja svoji ženi, »pojdiva na drugo stran!«

»Tam gre pa Koren, ki mu tudi nekaj dolguje!« ga opozori žena.

»Saj res — a njemu dokaj manj!«

Nič hudega

»Vaša žila pa zelo počasi bije, spoštovana gospe,«

»Nič ne da, saj imam dovolj časa!«

Ne za zabavo

»Ali bi lahko govoril z gospodom Franceljnem?«

»Obžalujem, odpotoval je!«

»Najbrže za zabavo?«

»Ne, s svojo ženo!«

Pri operaciji

Razburjen pride službojoči zdravnik k primariju in mu reče: »Pacienta, bokserja P. pri najboljši volji ne morem narkotizirati.«

»Štejte vendar zraven!« svetuje profesor.

»To pri njem nič ne zaleže, gospod profesor; ko pridem do devet, skoči na lepem z operacijske mize!«

Važno

V vlaku med Ljubljano in Mariborom prosi neki deček sprevoznika, naj mu pove, kdaj se bo vlak ustavil v Celju.

Ko se vlak iz Celja že pomika naprej, najde sprevoznik s težavo odde-

se, čeprav je spregovoril z njo nekaj ravnodušnih, vlnudnostnih stavkov že zaradi svojih bližnjih. V resnici so bile pa te besede boljše od molka.

Neko noč ga je na lepem prebudil lahen šum. Usmiljenka je spala v sosednji sobi, zdaj ji ni bilo več treba bedeti. Odprl je oči, ne da bi se ganil in opazil, da kleči ob njegovi postelji Magda. Obšla ga je nenadna želja, da bi objel njeno sklonjeno glavo, jo pritisnil k sebi in ji odpustil vse, samo za tisto malo sreče, ki bi jo občutil v tem trenutku. A s silo se je uprl tej želji. Ne, on ni bil človek, ki bi pritisnil na svoje pošteno srce skesano Marijo Magdaleno in ki bi se zadovoljil s tistim, kar je ostalo od nekdanj tako velike, polne ljubezni!

V takšnih stvareh ni poznal popuščanja. In ko je tako sodil in se odpovedoval slehernemu upanju, je hkrati obžaloval, da je bil že koj začetka tako ponosen in tako neuklonljiv. Žal mu je postalo, da je tako hitro odnehal in da je tako malo storil, da bi si jo pridobil, potlej ko ga je enkrat odbila. Žal mu je bilo, da je tako osorno odbil njen sleherni plahi poskus za spravo, vse tiste njene nežne želje, da bi se sporazumela, želje, ki jih je večkrat zasulil, čeprav tega ni hotel pokazati.

Zdaj je bilo kajpak prepozno, in ona je presekala vse niti z enim samim zamahom, s sestankom z Maltitzem. Bogve, česa si zdaj še želi, morda jo peče vest, ker jo je bil zalotil v Maltitzovem stanovanju. Morda — pri tej misli mu je srce divje pričelo biti — ga pa vendarle še ljubi in si želi sprave z njim. Nemirno se je zganil. Magda ga je pogledala in ko je videla, da je buden, je kriknila in zbežala iz sobe.

Dva tedna po dvoboju je Stefan že prvič vstal. Počutil se je prav dobro, samo nekoliko šibak je bil, ker je bil izgubil toliko krvi.

Magda se je spomnila besed, ki jih je bil Stefan dejal dan pred dvobojem. Zdaj je torej prišel čas, ko se morata ločiti. Sama je bila vsa preveč trudna, da bi se še borila. Zla usoda jo je zasledovala in ni imela več moči, da bi se ji uprla.

Ko se je Stefanu že toliko obrnilo na bolje, da je spet mogel v pisarno, se je zdelo Magdi, da je prišel pravi čas, da spregovori o svojem potovanju. Ko je lepega dne pri čaju omenila svoj naer, jo je Stefanova mati začudeno pogledala, ne da bi razumela, za kaj gre. Stefana je pa zalil val jeze od misli, da Magda noče izgubiti niti dneva, samo da bi se kar najhitreje sešla s svojim ljubimcem. Dolej ni hotela oditi zaradi ljudi, si je mislil Stefan, zdaj je pa porabila prvo priliko, da me zapusti. In dejal je s trdim glasom, ki v njem ni bilo niti trohice ganotja:

»Dobro, Magda, a kam bi hotela potovati?«

Njene oči so bile hrepeneče uprte v daljavo. Vseeno ji je bilo, kam, samo daleč, daleč, proč iz tega zastrupljene ozračja, proč od tega človeka, ki se je zanj malodane uničila, ne da bi ji privoščil mrvico svoje ljubezni.

Mati je resno in žalostno pogledovala zdaj njo, zdaj njega. Sicer ni poznala podrobnosti, a čutila je, da postaja prepad med njima vse globlji. Nič, razen njih samih, ga ne more premostiti. Zato je molčala. Pustiti je morala, da je vse šlo svojo pot, bodisi dobro ali slabo. Stefan ni bil sin, ki bi ne ubogal matere, a ona ni bila mati, ki bi mu mogla kakšno stvar vsiliti. In tako je molčala, čeprav je vse v njej sililo, da bi spregovorila in spravila ta dva lepa, dobra, a tako trmasta človeka.

lek, kjer deček v kotu sladko dremlje. Sprevoznik hitro potegne zasilno zavoro in zbudi dečka: »Hitro, otrok, Celje, izstopiti moraš!«

»O ne,« se priznaje nasmehe deček, »moja mamica je le rekla, da moram v Celju pojesti prvo žemljo.«

Nerodno

Milan je dolgo ljubi Mileno. Ze tretjič pride k njenemu očetu in ga prosi za njeno roko.

»Ze dvakrat sem vam povedal, da tega ne dovolim,« pribije oče. »Ne maram, da bi moja hči vse življenje preživela s takim tepcem.«

Milan kar trepeti od jeze. Ne more se zdržati in vzklikne:

»Prav zato sem jo hotel odpeljati iz te hiše!«

Verjetno

Sodnik: »Kako morete dokazati, da s svojim motornim kolesom niste vozili prehitro?«

Obtoženec: »Gospod sodnik, v prikolici je sedela moja žena in peljala sva se k tašči.«

Samo po sebi razumljivo

Janez hiti po ulici. Neki gospod stopi k njemu in ga vpraša:

»Prosim Vas, povejte mi, koliko je ura?«

»Zal ne morem,« odgovori Janez, »saj vidite, da imam na sebi suknjo.«

»Kakšna zveza pa je med uro in suknjo?« se začudi gospod.

»To je pa res čudno, da še tega ne veste,« meni Janez, »vselej, kadar vzamem iz zastavljavnice suknjo, moram vendar zastaviti uro!«

Tudi Fred je trpel, ko je čutil, da bratu ne gre vse prav v zakonu, a bil je že tako daleč od kipečega življenja, da si je le težko predstavljal kakšno drugo bolečino kakor telesno. Njegove duševne muke so bile posledica telesnega trpljenja in ko mu je še Signa vtila v dušo modrost, da vse prej ali slej mine, je gledal na vse življenje in na vse stvari samo kot gledamo na daljše ali krajše, malodane nepomembne dogodivščine.

»Morda bi šla na morje?« je povzel Stefan.

Magda se je zazrla predse, in kakor da govori sama s seboj, vendar tako, da jo je Stefan lahko slišal, se ji je izvil iz prsi:

»Kamor koli... najrajši tja, kjer ni ljudi.«

»To bi utegnili imeti svoje slabe strani, draga Magda. V tako nezanesljive kraje človek težko dobi pisma... ali celo prijetne obiske...«

Hotela je nekaj odgovoriti, a je molčala. Čemu? Drugi, ki so sedeli z njima za mizo, tako in tako niso razumeli, o čem govorita. Stefan se je ugriznil v ustnico, ko je spoznal, kako je bil nevljuden, in se je jezil sam nase.

Takoj po čaju je odšel v svojo sobo, sedel za mizo in poskušal delati, a se ni mogel zbrati. Venomer se mu je vračala tista mučna misel. Čez nekaj dni ga bo Magda zapustila »zaradi kratkega odmora na morju«, kakor je rekla, v resnici pa zato, da se ne bo nikoli več vrnila k njemu. Kako bo to prebolel, si ni mogel niti misliti, a moralo je biti tako.

Podpri si je glavo z rokama. Tudi njegova železna energija je začela popuščati. Vse, kar je dolejal skril pod krinko ravnodušnosti, je v tem trenutku jasno stopilo na dan. Samoprevara je bila, ko si je dopovedoval, da bo lahko uredil svoje življenje tudi brez nje. Samoprevara je bila tudi to, ko je menil, da je vsa ljubezen, ki jo je čutil do Magde, na lepem skopnela, ko se je prepričal o njeni krivdi.

V neizrekliivi potrtosti, ki se ga je polastila, ko je spoznal, da je izgubil ženo, je spoznal, da so na svetu tudi stvari, preko katerih ne moreš s še tako močno voljo. Vedel je, da bo njegovo življenje odslej prazno in da bodo dnevi podobni drug drugemu v svojem začetku in koncu. Zato je moral tukaj — ko je sam v sobi, daleč proč od oči, ki bi ga utegnile videti, in ušes, ki bi ga utegnile slišati — sneti krinko z obraza in se pokazati takšnega, kakor je v resnici. Prišel je do prepričanja, da prav za prav ni bil on tisti, ki je ukazoval dogodkom, temveč da so se dogodki igrali z njim kakor z žogo v rokah najsilnejše moči, ljubezni.

Niti slišal ni trkanja. Vrata so se odprla in neslišno je vstopil sluga s pismom na srebrnem podstavku. V svoje veliko začudenje je spoznal Ingeborgin rokopis. Kaj spet hoče od njega? Zdaj ni imel prav nič smisla za sentimentalnost. Toda nekaj v njem mu je reklo, naj vendarle pismo odpre. Bral je:

»Človek je brčkone že rojen za zločinca, kajti spodbuda v ugodnem trenutku mu še ne zadostuje, da napravi usoden korak. Odkar si se dvobojeval z Maltitzem, nisem imela niti ene ure miru, nikoli nisem zatislila očesa, ne da bi imela strašne sanje. Zato sem se odločila za ta poslednji poskus, osvoboditi se teške móre — da ti odkrito priznam. Le kratek čas si bil igrača v mojih rokah. Strastna ženska sem, ki ni mogla preblestati, da si jo pahnili od sebe. Neizmerno sem te ljubila, a to sem spoznala šele takrat, ko si si izbral drugo in sem sprevidela, da vse tisto, kar sem ti skušala postati, ni imelo prav nobene vrednosti v primeri z ljubkim dekletom, skrbno vzgojenim v dobri patrijski rodbini. Takrat se je moja ljubezen spremeni v sovraštvo, zato sem iskala mesto, kjer bi te mogla zadeti, dokler ga nisem našla. Zavedala sem se, da se igram z vašimi življenji, a sklep, ki sem ga napravila v usodnem trenutku, se je vkoreninil v meni in mislila sem, da se ga rešim le tako, da ga do konca izvedem. Tako sem nekega dne telefonirala tvoji ženi, da si se ponesrečil z avtomobilom in da ležiš v hiši št. 26 v Goltzovi ulici. To je bilo Maltitzovo stanovanje, ki je v njem stanovala šele tri mesece, a tvoja žena tega ni niti slutila. Na tem sem gradila svoje naklepe. Vedela sem, da bo brez pomislekov hitela tja, tebi sem pa to sporočila s brezimnim pismom.

Francoski pisatelj
ARMAND MEROIER

Ljubezenski roman

Osveta indijske boginje

12. nadaljevanje.

Torej, je dejal s porogljivim smehljajem, ostaneta vam na izbiro samo dve možnosti: da ste pogumni in sprejmete mojo roko... ali pa druga: da ostanete prosti v večnih skrbih za bodočnost, in ogroženi s stalno, neizbežno nevarnostjo...

Razumem vaše presenečenje in razburjenje. Premislite do jutri zjutraj... Samo ena vaša beseda v moji pisarni in vedel bom, kako ste se odločili; po tem se bom ravnal.

Hotel je že oditi, a se je obrnil in mi zašepetal na uho:

Mislil, da je pač odveč pripočeti vam, da molčite o najinem razgovoru. So stvari, ki je boljše, da sir William zanje ne ve... Ne pozabite tega za primer, da boste v skušnjavi komu kaj priznati... Na svidenje jutri! — Ko sem se zavedela, je že izginil med grmovjem. Njegove zvite besede so mi globoko v ušesih.

Od tega trenutka dalje ne vem, ali bedim ali sanjam. Ko sem vas slišala, da ste se vrnili z avtomobilom, sem hotela steči k vam in vam vse povedati; nisem se upala. Ko sem hotela ob petih pogledati k svojemu možu, je prišel notri tudi Harry — to ste prav tako dobro opazili ko jaz — da ne bi ostala sama... Potlej sem se zaprla v svojo sobo, vzela svoj samokres, ki ga imam še v žepu in sem čakala... čakala...

Ko sem slišala Harryja, da je šel v jedilnico, sem hitro prišla k vam... Strahovite skrivnosti nisem mogla ohraniti zase! Morala sem nekoga prositi za svet, morala sem imeti nekoga, ki sem mu lahko zaupala svoj strah, ki je vse večji in večji! Škripanje parketa, zavesa, ki jo premika veter, vse to je bilo zame grozno, v vseh kotih sem videla Candro, kako se hoče vreči na svoj plen!

Jutri... A to bo že v nekaj urah. Kaj naj le rečem, kaj naj storim...? Kaj morem storiti sama proti njim vsem?

Zgrudila se je na stol, čisto zlomljena od napa. Več ko je govorila, bolj se je bala:

»Marko!« je prosila...
Ta žena, ki jo obožujem, je moje ime izgovorila s tako bolešno prisrčnostjo, da je bila to zame najzgovornejša prošnja. Trenutek nato je jokala v mojem naročju, jaz pa sem jo tolažil z besedami, ki mi jih je narekovala ljubezen:

»Pomirite se,« sem dejal nežno, »niste več sami, jaz sem pri vas... Izrabilati hočete vaš strah in vašo slabost; pomagal vam bom razkrinkati te ničvredne!« Pobjede zdaj v svojo sobo. Jutri vam bom povedal, kako sem se odločil; sladko spite! Nič se vam ne bo zgodilo... obljubljam vam...»

Ura je bila enajst.
»Če me bo zelo strah,« je dejala, »bom prišla nazaj!«

»Mirno lahko ležate: čuval vas bom...»

1. julija.

Jasen dan je. Iz svojega okna vidim vzhajati sonce v bleščeči krasi. V parku žvrgolijo ptice. Temno listje jesenov se svetli v zlatih žarkih in zelene vejice so videti na škrlatnordečem ozadju ko drobno rezljani ornamenti.

Obljubil sem in res sem prečul vso noč... vsekakor pa brez velikega napora, kajti misli, ki jih je povzročil najin večerni razgovor, so mi preganjale spanec.

Torej, Harry Wilkins, vzorni mladi mož, ljubeznivi, ustrezljivi in molčeči človek, vdani tajnik, ni nič drugega kakor preoblečen slepar! Priznati moram, da sem trenutek premišljeval, če je to, kar mi je pripovedovala mlada žena, tudi resnica... Ali ni bila morda pod vplivom strahu, ali ni bila njena zgodba izmišljena bajka patološkega bolnika? Ali imam zares opravka z ženo, ki se trese za svoje življenje, ali sem pa doživel le fantazijsko razburjenje bolnice?

Ne, Yami je še otrok in zdaj izrabljajo okoliščino, da še veruje v bogove svoje mladosti in da ima občutljivo domišljijo... Spomin na njen prestopki ji vzburka njeno vest in začne si očitati.

Veliko sem vedel že prej, preden mi je ona pripovedovala: uganil sem njeno razmerje do Harryja Wilkinsa... o dramatičnih prizorih, ki so bili v zvezi z njeno domovino in z begom iz Indije, mi je pripovedoval Smart-Miller. Vse to so bila dejstva, zakaj bi moralo biti torej njeno pripovedovanje laž?

Kdo je Harry Wilkins?
Smrt vašega moža je le še vprašanje nekaj dni,« je rekel tajnik

razdvojeni mladi ženi. Zdaj sem se spomnil nasvetov dr. Lacroixa: »Priatelj, v našem poklicu moramo biti zelo pametni, zelo pazljivi in zelo molčečni... svojega bolnika pustite samega kolikor malo morete in ne opazujte le njega, ampak tudi njegovo najbližjo okolico...«

Švicarski zdravnik je s svojimi prodornimi očmi takoj nekaj zasluhlil.

Hitro sem v mislih preletel različne stopnje bolezni siru Williamu: njegovo stanje med potovanjem, nespečnost, nerazložljive omedlevice, ki so zavlačevale vožnjo, potlej pa nenadno izboljšanje in njegovo očitno telesno in duševno svežost, ki sta nastopili prav, ko je bil tajnik odsoten... Nato spet nenadna nerazumljiva vrnitev bolezni, ko se je vrnil Harry in od tistega dne kljub skrbnim odredbam dr. Lacroixa počasi, neizprosno razkrajanje. Pridružile so se neke vrste dremavost, nezavest in telesna onemoglost; to je res nerazložljiva, skrivnostna bolezen...

Zakaj? Da, zakaj je siru Williamu takrat bolje, kadar ni njegovega tajnika pri njem? Zakaj se njegovo stanje poslabša, kadar je Harry Wilkins spet tukaj? To je več kakor slučaj!

»Opazujte tudi neposredno pacientovo okolico...«

Kot diagnostik se moram še marsičesa naučiti! Z enim samim pregledom je doktor Lacroix prišel nenormalnosti na sled. Jaz pa nisem — ker sem imel oči samo za Yami — ničesar opazil...

Smart-Miller? Kratko in malo ga pred svojimi očmi počasi zastrupljajo, ne da bi ti to sploh opazil. Bedak! Ti pa dalje analiziraj sladkor in aceton in išči vzrok bolezni, ki ugonablja tvojega pacienta.

Yami te ni nalagala. Dejstva te silijo, da sprevidiš svojo nespamet. Ker si hotel simptome bolezni spraviti v sklad s svojim predsodkom, si prišel celo do spoznanja, da je žena histerična... zakaj ne kar blazna?

Errare humanum est, sed perseverare diabolicum... Pogosto smo citirali izrek: zdaj je prišel trenutek, da ga prav obrnem.

Harry Wilkins? Trd oreh! Resnica? Prišla bo na dan! Kakor je vzhajajoče sonce pregnalo iz parka poslednjo nočno senco, tako se je počasi jasnilo v moji glavi.

Ali ne dolguje Harry Wilkins svojemu dobrotniku in bogatemu zaščitniku, ki se je zavzel zanj, siroti, in ga skrbno vzgajal, večno hvaležnost? To bi bilo prelepo, preveč dostojno in preveč samo po sebi razumljivo! Taka čustva v današnjem času niso več moderna!

Sir William ga s tem ponižuje, ko zanj skrbi in mu daje kruh. Namesto da bi cenil svojo srečo, se mu zdi ta sreča nepravilna nenačakost, in to ga žge...

V Nottinghamu in potlej v Oxfordu so njegovi tovariši mladi ljudje, ki imajo pred seboj sijajno bodočnost. On živi takšno življenje, ki se od ostalih prav nič ne razlikuje, a kaj ima pred seboj po dovršitvi gimnazije in vseučilišča?

* Motiti se je človeško, v zmoti vztrajati je pa peklenščakovo...

Vse življenje bo moral služiti možu, ki ga je vzdrževal. Veže ga dolžnost, njegov dolžnik je... Tajnik, uslužbenec, to pomeni za vselej neko podrejeno vlogo!... A Smart-Miller je neporočen. Čigavo bo njegovo premoženje, kadar umre? Nima ne žene ne otrok ne sorodnikov: ali ni torej Harry Wilkins poklican, da postane njegov dedič?

To upanje je mlademu človeku, ki je prav tako kakor mnogo drugih nezrelih mladih ljudi, dorasel med vojno brez očetovskega nadzorstva in bil pod vplivom nezdravih idej teh let, dalo pogum in voljo, delati za moža, ki mu nima očitati drugega, kakor da je bil z njim dober in mu je pomagal. S tem se je iznebil samo po sebi razumljive dolžnosti... Kajpak. Toda ali niso ta čustva zgolj zastareli predsodki naših dedov?

Sir William je v Indiji, Harry Wilkins v Angliji. Pride novica, da se je njegov zaščitnik poročil. Zbogom upanje in načrti za bodočnost! Zbogom milijoni! Mlada žena, najbrže kmalu tudi otroci: naravni dediči! Smart-Millerja ima zdaj samo še za gospodarja, za kapitalista, ki mora ubogi Harry

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovrtnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Wilkins zanj delati. Jezen, razočaran in na koncu vojne še ranjen v francoskem strelskem jarku, je po napornih študijah zapustil Oxford. Od gospoda Atkinsona, Smart-Millerjevega notarja v Londonu, je dobil naročilo, da kar najhitreje odpotuje na Ceylon. Smart-Miller je nepričakovano zapustil Indijo; zdaj je na poti v Egipt in Harry Wilkins bo kot njegov tajnik in sodelavec nadaljeval delo, ki ga je moral arheolog prekiniti. Nekaj mesecev pozneje je pri siru Williamu in njegovi ženi. Izve vse podrobnosti njune ljubezenske zgodbe in tudi vzroke njunega nenadnega odhoda... Yamina ljubezen... Bramanovo maščevanje! To je zgodba Lakme, Nilakanta in Gerulda, samo nekoliko modernjša... In Harry bi se smejal ubogemu Williamu, ki je igral ljubimca, če se mu ne bi bilo premoženje, ki se mu je zdelo že njegovo, zaradi neupravičene poroke za vselej izmuznilo iz rok.

V Kairu je Harry Wilkins spoznal Yami. V začetku je videl v njej le sovražnico, vsekakor ljubko sovražnico... Vkrcaji so se za Evropo. Smart-Miller je zbolel. Starost je bila pri tem mlademu zakoncem možu vsak dan bolj očitna in kljub prizadevanju, da bi bil vsaj na zunaj videti približno toliko star kakor Yami, je postajala razlika vsak dan bolj vidna in neprijetna. Harry Wilkins je spet začel upati.

V Italiji so tajniku prepustili, da

ZA BOLJŠO
PREHRANO KOŽE

SOLEA
Milano

MEHKA KOŽA
KLJUBUJE
VSAKI STAROSTI!

Aktivni lecilin Solea-mila naj podpira delovanje hormonov tudi v Vaši koži

je mladi ženi razkazal vse zanimivosti Neaplja, Rima, Florence in Benetk.

Posledica: lady Dafna sama mi je priznala. Prijateljstvo obeh mladih ljudi, sprva ljubimkanje, potlej pa prebujenje ljubezni po zakonu, ki je bil zanj komaj kaj več kakor razočaranje — vse to jo je navezalo na mladega Angleža, ki se mu je vdala brez vsakršnih pomislekov... Vse drugačna je bila pa stvar videti pri Harryju Wilkinsu!

Odkar je imel lady Smart-Millerjevo v svoji oblasti, mu je šinil v glavo nov načrt: poročil se bo z njo, ko bo po smrti svojega moža edina dedična njegovega premoženja. Kot posledica sladkorne bolezni je nastopilo pri siru Williamu vnetje noge. Hitro so se peljali v Pariz: odrezali so mu nogo, sir William je bil rešen. Ostalo mi je bilo znano...

Le zakaj sem jih moral srečati? Zakaj je neznanemu, nepomembnemu medicincu, ki doslej niti ni mogel najti vzroka bolezni svojega pacienta, prišlo na misel, da je začel dvoriti Yami?... Yamin razdor s Harryjem je podrl vse skrbno prikritje Angleževе načrte in upanje prav v trenutku, ko se je zdelo, da se bodo kmalu uresničili...

Njegovi načrti so spodleteli... spremenil je torej taktiko!

Yami niso izginile iz spomina striceve grožnje. Čeprav ji je sir William dokazal nesmisel njene bojazni, ker do danes ni še nihče padel kot žrtev maščevanja bogov, mlade žene v tej stvari ni mogel prepričati. Njen mož in njen ljubimec sta zmerom pazila, da se ne dotakneta te nevarne snovi. Človek bi mislil, da se je v njej utrnil vsakršen spomin na to; pa se ni, in Harry Wilkins je to slutil; vedel je, da je v tej točki njena šibka stran. Ni se pomisljal to okoliščino izkoristiti za svoj zločinski načrt! Njegovo potovanje v London? Preteveza... Njegovo slučajno srečanje s stricem Candro? Laž... Indijec z golim bodalom in z mislijo na maščevanje obstoji samo v njegovi domišljiji in mu služi za to, da bi Yami izsilil obljubo za zakon!

Izrekel je svojo zadnjo besedo. To je lahko storil brez strahu pred kaznijo, ker se je lady Dafna z njim zapletla tako, da je zdaj moralala molčati. Svojemu možu ne sme ničesar povedati, če noče same sebe pogubiti. Harry Wilkins ima zmago v svojih rokah: tako najbrže misli, ali se pa vsaj dela tako. Prav tako se vede kakor človek, ki ima pri pokru vse štiri ase. Samega sebe že vidi kot zmagovalca... a vendar je izgubil!

Takoj jutri zjutraj pokličem doktorja Lacroixa. Dragocen zaveznik mi bo. Obema se bo že posrečilo, da bova tajnika spravila odtod. Lady Smart-Millerjeva ne sme imeti s stvarjo nobenega opravka; prepričati moram, da bi prišla v

položaj, ki bi jo utegnil kolkčakaj kompromitirati.

Hiša se počasi prebujala. Slišim, kako Mitra spodaj odpira železna polkna. Kmalu se bo prikazal tudi Harry Wilkins. Tudi on najbrže ni imel posebno mirne noči. Danes bo neprijeten dan!

Hitro se bom obril in se okopal v mrzli vodi. To bo pregnalo utrujenost prečute noči. Boj se lahko prične. Vsekakor moram zmagati: na kocki je Yamina ljubezen, morabit celo njeno življenje...

Naprej!

Ob dveh.

V treh urah bo padla odločitev. Kakšna razburjenja, kakšna presenečenja sem doživel od davi!

Ob osmih sem šel k siru Williamu. Našel sem ga manj onemoglega kakor snoči. Nič več nima tistega čudnega pogleda, nič več razširjenih zrenic... Rekel sem mu, da bi še danes rad poklical dr. Lacroixa, da ga bova iznova preiskala.

Z gesto, ki je jasno pokazala njegovo nejezero, da bi mu takšna preiskava kaj pomagala, je pristal. »Naj pride, če hočete,« je rekel s slabotnim, hripavim glasom.

Takoj sem šel k telefonu. Prvo razočaranje: dr. Lacroix je odpotoval v Leysin in se šele čez dva dni vrne v Ženevo.

»Naj pride, ko se bo vrnil,« je menil bolnik.

Dva dni! Jaz ga pa potrebujem prav danes... Dva dni! Kaj vse se utegne zgoditi v dveh dneh! Kaj hočem! Bom pač sam vse ukrenil... Le s kakšno utemeljitvijo naj zahtevam, da tajnik odpotuje?

Ko sem menjal ovoj, sva se razgovarjala. Bolnik je bil bolj svež in se je ukvarjal spet s svojimi prejšnjimi mislimi:

»Že več dni nisem mogel nič delati, mali doktor,« je dejal. Tako me je imenoval vselej, kadar mi je hotel pokazati svoje prijateljstvo in svoje zaupanje. »Ali veste, ali je Harry že kaj napredoval s svojimi izpiski? Potlej bi lahko delo dokončal... Ali bom še prišel do tega? Dvomim... Vidite, človek se le prerad prevzame! Kaj je nedokončana knjiga? Nič. Pomagajte mi, mali. Vsi trije bomo delo zanesljivo zmogli v nekaj dneh; čutim, da ne smem izgubljati niti minute.«

»Kaj vse vam ne pride na misel!«

»Vse to, kakor vam, prijatelj! Če bi bili z mojim stanjem zadovoljni, ne bi poklicali dr. Lacroixa! Navadil sem se, resnici gledati v oči. O sebi si ne delam nič več iluzij kakor vi! Zelo skrbite zame in zato sem vam zelo hvaležen, a na vse zadnje leži naša usoda vendarle v Gospodovih rokah. Še nihče ni ušel usodi, ki mu je bila namenjena.«

VSAK TEDEN DRUGA

Zanimivi poskusi na kolumbijski univerzi

Nihče ni prestar za učenje

Ako preletimo zgodovino velikih ljudi, bomo opazili da se je izredni razvoj njihovega duha pričel dokaj pozneje, kakor na splošno mislimo. Z 20. ali 25. letom je bila večina velikih ljudi današnjega časa še čisto povprečna osebnost in nihče ne bi o njih prekoval, da bodo lepega dne vplivali na usodo Evrope v tako trajni obliki.

Te dni so profesorji na kolumbijski univerzi v Ameriki naredili lepo število zanimivih poskusov delno s študenti, delno s kaznjenci neke ameriške kaznilnice. In ugotovili so, da se človek najlaže in najhitreje uči v starosti 23 let: to je doba, ko se učimo hitro, temeljito in lahko.

Otrok se ne uči lahko

Napačna je trditev, da se otroci najhitreje nauče. Otroci petih let imajo večjeje moč, da se uči s 30% tiste hitrosti kakor odrasel človek pri 23 letih. Otroci desetih let se lahko v istem času kakor zreli človek nauči samo 50% iste učne snovi. Pri 15 letih se zmerom ne more prekoračiti meje 75%.

Krivulja človeške zmogljivosti in sprejemljivosti gre torej precej strmo navzgor. Zato je pa pozneje njen pa-

dec dokaj zloženjši. S poskusi so dokazali, da se tudi pri 45. letu še zmerom prav tako dobro učimo kakor pri 15 letih. Pri 55 letih se lahko človek prav tako hitro in dobro uči kakor deklet pri 10 letih. Ta zmoglost ostane enaka še dolgo po prekoračenju 60. leta. Čisto napak je torej zatiranje, da se človek v starosti ne more ničesar več naučiti...

Več zanimanja — več radovednosti

Kajpak je vse polno okoliščin, ki ovirajo človeka pri zmogljivosti učenja. Pred vsem ne smemo pozabiti na tisoč vsakdanjih stvari, ki motijo in ovirajo človeka pri učenju. Če ima človek preveč skrbi, se le slabo uči. Dalje ovira zmogljivost dojemanja tudi nezanimanje do predmeta, ki se ga človek uči, ali pa popolno pomanjkanje radovednosti. Če v človeku radovednost, plemenita znatiželjnost zamre, potlej lahko naredimo križ čez njegovo stremženje in čez njegov napredek.

Tem oviram se pa pridruži še nepotrpežljivost. Ako si človek ni na jasnem, koliko časa potrebuje, da se nauči določene snovi, denimo kakšnega tuje jezika, potlej je lepega dne razočaran. Nobenega jezika in nobene

umetnosti se ne naučijo v nekaj dneh. Če pa imaš za seboj takšno razočaranje, se le težko spet zbereš in se pričneš znova truditi in učiti. Ne smemo torej preveč terjati sami od sebe.

Opre za spomin

Na splošno trdijo, da je učenje v poznejših letih težavnejše, ker ljudje pozneje nimajo več tako dobrega spomina. Nasprotno: spomin se z leti vse boljša in boljša. Pač pa moramo imeti pripravljene opore za možgane in spomin. Ako si hočemo zapomniti to ali ono ime, je najboljšje, da ga najprej zrkujemo, potlej napišemo in zvečer, preden gremo spat in zjutraj, ko se zbudimo, se enkrat preberemo. Če po tednu dni snov, ki smo si jo tako vepili v glavo, še enkrat ponovimo, se nam tako zasidra v možgane in spomin, da je deset, celo dvajset let ne pozabimo in se je takoj spomnimo.

Ako se lotimo dela in učenja s potrebno vztrajnostjo, s trdno voljo in pravkar omenjenimi oporami za spomin, si utegnemo — čeprav že sivi in stari — obogatiti naše znanje z novim, preštudirati kakšno novo fakulteto in pričeti boj z življenjem na čisto novih temeljih.

(N. W. Journal)

Nekoliko podatkov astrologa S. Paradisa

Magija števil

Ali je uspeh v loteriji samo igra slepega slučajja?

Kaj pravita kabala in okultizem?

Ze stari grški znanstveniki, med njimi zlasti slavni pionir matematike Pythagoras, so prišli do spoznanja, da imajo številke mnogo globlji smisel od zgolj kozmetičnega matematičnega pomena, kakor to mislijo vsakdanji ljudje. Njegova doktrina, da je številka bistvo vseh stvari, dobiva po zaslugi raziskovanja modernih fizikalno-znanstvenih panog vedno večjo veljavo. Številke so, bi lahko rekli, magični pojmi, v katerih dremlejo pratile, latentne energije, ki vzbujene lahko služijo v korist ali v škodo človeštvu.

Vsa sociološka, biološka, fiziološka in cel duševna dogajanja, vsi dvigi in padci kulture in civilizacije — vse je medsebojno povezano s preciznimi številčnimi relacijami, s čudovito nam poznano in nezavedno magično močjo. Število je osnovni pogoj vsega bivanja; da celo naša čustva niso nič drugega kakor številčne kvantitete, ki se s privlakom in odbojem medsebojno uravnovešajo. Za zakonitost števil, ki so bistvo vseh stvari, je podlaga najvažnejših znanosti in njihovih zakonov, da — najeksplicitnejša znanost — matematika. Ze prastara židovska kabala pripisuje gotovim besedam številčen pojem, ki mu podeljuje mistične učinke.

Sanje in številke

Tako nam postane razumljivejša razlaga sanj, ki jo je podal Jožef egipčanski faraon, kakor je to opisano v Svetem pismu stare zaveze. V tej razlagi je igralo mistično število 7 odločilno vlogo. Komu je neznana

prastara narodna vera, ki pripisuje različnim številkam skrivnostne učinke in relacije. Številke 3, 4, 7, 40 in druge so, ki se v vseh starih mitologijah, v bibliji, v vseh religijah ne prestopajo povračajo.

V zgodovini je nešteto zanimivih in frapantnih primerov, ki te mistične zakonitosti potrjujejo; da navedem samo enega:

L. 1794., ko je prišla Napoleonova moč, je bil obglavljen Robespierre. Če sešteješ posamezna števila te letnice, dobiš 21; prišteješ to vsoto k letnici 1794; dobiš 1815; to je leto, ko je Napoleonova zvezda ugasnila.

Toda nazaj k stvari! Freudovo psihanalitično tolmačenje sanj je znano že večini. Malokomu pa je znano, da se človeška podzvest poslužuje številčnih relacij. Sanje hočejo izraziti neka števila, ki so v posebno tesni zvezi z usodo, srečo in uspehom človeka. Le več in šolan eksperimentalni psihografolog more razbrati komplicirano simboliko sanj in pogoditi to srečno število. Pri tem igrajo seveda tudi astrološka preračunavanja zelo veliko vlogo. Seje sedaj je mogoče z gotovostjo računati z uspehom v tako nesigurni in riskantni loteriji. Iz lastne prakse poznam več slučajev, ko se je nasmehnila sreča ljudem, ki so že leta in leta brezuspešno igrali v loteriji.

Odložite se in napravite konec neuspehom in razočaranjem. Moderna somnositika in astrologija vam nudita dovolj uspešnih sredstev in pripomočkov, da se iz lastne moči rešite nesreč in neuspehov, da si uslužite zakonitost števil, ki so vse doslej osužjevale vas.

S. Paradiso.

Maribor, Tattenbachova 24.

Slišim izgovarjati moje ime...

To ni nič čudnega, zakaj ženske se radi pogovarjajo o meni. Posebno ob takem vremenu! Druga drugi me priporočajo kot najboljšo sredstvo proti rdeči, ostrini in spikani koži. Tako je prav! Zakaj: samo NIVEA vsebuje Eucerit, edino okrepevalno sredstvo za kožo.

152

Miklavžev večer

V GOSTILNI

„PRI LOVCU“

5. XII. 1938

Rimska c. 24 — Bleiweisova 2

MENZA

nudi poceni okusno domačo hrano vsakomur! Sprejema abonente! Kolodvorska ulica 8

Radio Ljubljana od 1. do 7. decembra 1938.

ČETRTEK 1. DECEMBRA

9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Šolska proslava narodnega praznika ■ 10.00: Prenos iz stolnice ■ 10.15: Plošče ■ 10.45: Koncert na klavirski harmoniki ■ 11.30: Koncert Radijskega orkestra ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Radijski šramel ■ 17.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 18.00: Samo, prvi slovenski kralji, drama ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Plošče ■ 20.00: Prenos ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

PETEK 2. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Zenska ura ■ 18.20: Plošče ■ 18.30: Francošina ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Kotiček SPD ■ 20.00: Zabaven koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA 3. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 17.00: Otroška ura ■ 17.40: Plošče ■ 17.50: Pregled sporreda ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Zagorje v zgodovini ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Beseda k prazniku ■ 20.00: O znanosti in politiki ■ 20.30: Pisan glasbeni večer ■ 22.00: Napovedi, poročila

■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA 4. DECEMBRA

8.00: Vesel nedeljski pozdrav ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve ■ 9.45: Verski govor ■ 10.00: Plošče ■ 10.30: Koncert lahke glasbe ■ 12.00: Plošče po željah ■ 13.00: Napovedi, poročila ■ 13.20: Koncert Radijskega orkestra ■ 17.30: Za dobro voljo in zabavo in plošče ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Koncert godbe »Sloga« ■ 21.00: Koncert operetnih zvokov ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 5. DECEMBRA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Prihod sv. Miklavža in nagovor za otroke ■ 20.00: Miklavžev pisan večer ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Miklavževanje za odrasle ■ Konec ob 23. uri.

TOREK 6. DECEMBRA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Šramel »Skrjanček« ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Koncert Radijskega orkestra ■ 18.40: Psihološki problem malega naroda ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Vesela kronika ■ 20.00: Koncert na harmoniki ■ 20.45: Koncert Radijskega orkestra ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Prenos plesne glasbe iz restavracije »Emona« ■ Konec ob 23. uri.

MIKLAVŽ JE PRED VRATI!

Mi Vam hočemo olajšati izbiro daril. Potrudite se k trdkri

ANT. KRISPER

LJUBLJANA, Mestni trg 26

Našli boste gotovo kaj Vašim denarnim razmeram primerne. Ogled je brezplačen.

Dopravila se sprejemajo

TRTA

Cepiljenke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 588, Teleki 88, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugoslovanski loznjaci, Darugar. Zahtevajte cenike.

Zavarujte in preskrbite sebe in svoje

„Drava“ ZAVAROVALNA ZADRUGA MARIBOR, Aleksandrova 14 LJUBLJANA, Mestni trg 17

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR LJUBLJANA - STARI TRG 9 Velika izbira vsakovrstnih optičnih, povečevalnih stekel, daljnogledov, toplomerov, barometrov, barolermetrov, hygrometrov itd. — Raznovrstne ure, zlatnine in srebrnina. — Ceniki brezplačno.

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

Ne uklonite se rezki usodi!

Ze mnogi so postali srečnejši in uspešnejši, ako so se ravnali po mojih nasvetih. Zakaj bi se tudi Vi ne? V odločilnih položajih, v dvomu in stiskah obrnite se zaupno name!

Na podlagi Vašega rokopisa in rojstnih podatkov prejme brezplačno

točno oceno Vašega značaja in usode, z dragocnimi nasveti za pravilno postopanje v poklicu in trgovini, zakonu in ljubezni, ter v vsakem življenjskem položaju, kakor tudi glede Vašega zdravja. — Ne odlašajte, temveč pošljite mi še danes Vaš točni naslov, najmanj 20 vrstic Vaše pisave, leto mesec, dan in ako mogoče tudi uro Vašega rojstva, ter priložite din 30.— v znakah za poštno in dopisovanje na naslov ASTRO PSIHO GRAFOLOŠKI BIRO, MARIBOR, TATTENBACHOVA UL. 24, pa boste z mojim delom več kot zadovoljni. Mnogo zahvalnih pism iz raznih držav priča za vrednost mojih nasvetov in metod.

Predobjava!

Zasigurajte si že sedaj en izvod moje najnovejše knjige o astrologiji, hirologiji, grafologiji, kozmobiologiji, psihotehnikah in psihodinamiki. Ta knjiga bo bogato ilustrovan in vsakemu čitatelju od velike koristi. Knjiga bo izdelana na strogo znanstveni podlagi. Subskripcijska cena 70 dinarjev. — Astro-psihografološki biro, Maribor, Tattenbachova 24.

MOŠKI!

seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive

HORMO-SEKS-pilule

Dobro se v vseh lekarnah. 30 pilul din 84.— 100 pilul din 217.— 300 pilul din 500.— Zahtevajte samo originalne „Hormo-Seks“ pilule, ki so zunanji na skatlici opremljene z zaščitno znamko. Po pošti razpošlji lekarna L. BANOVEC, Ljubljana. Glavna založba „Vis-Vit“ kem. laboratorij, Zagreb, Langov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 890-37.

Mizarski mojster

star 35 let, z dobro idočo obrtjo v sredini mesta, se želi poročiti takoj z gospodično ali vdovo z gotovino 20 do 40 tisoč radi povečanja obrti. Samo resne ponudbe pod šifro „Srečen zakon“ na upravo lista.

Dežne plašče

HUBERTUS, TRENCHCOAT, OBLEKE itd. si nabavite najboljšo in najceneje pri

Preskerju

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Poceni boste kupovali

nas brezplačni katalog

Kaplan, Ofler

Premog — koks drva — ogije — likaliti dobite po zmernih cenah pri

RESMAN LOJZE, Ljubljana

Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21

Telefon 33-53

Pri Ženkotu

je nova trgovina stekla, porcelana in kuhinjske posode

EVGEN HRIBAR

LJUBLJANA

TYRŠEVA CESTA 51

poleg kavarne „Majcen“

POZOR

GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s

KURIVOM pri trdkri

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom

LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 27-08

Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD

CENA DIN 15.—

MALI OGLASI

2500 DINARJEV potrebujete, da zaslužite mesečno 1000 dinarjev doma. Postranski razpis. Plošče: »ANOŠ« Maribor, Orožnova.

PRODAM POHISTVO za samsko sobo zelo dobro ohranjeno in poceni sestojeno iz omare za obleko, postelje z žimnico na vzmeti, nočne omarice in umivalnika. Vprašati v upravi »Dru. žinskega tednika«, Ljubljana, Gregoričeva ul. št. 27/III.